

Ingyenmelléklet: „Tudnivalók az állatvédelem köréből“.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Földmiv. Oszt.)
Telefon: Automata 294-52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 10. szám.

Vasárnap, március 8.

Törvényjavaslat a föld megmentéséről.

Az *Egységspárt* február hó 25-én értekezletet tartott, melyen *Wekerle Sándor* pénzügyminiszter ismertette a *bajba jutott gazdaságok megmentésére irányuló törvénytervezetét*.

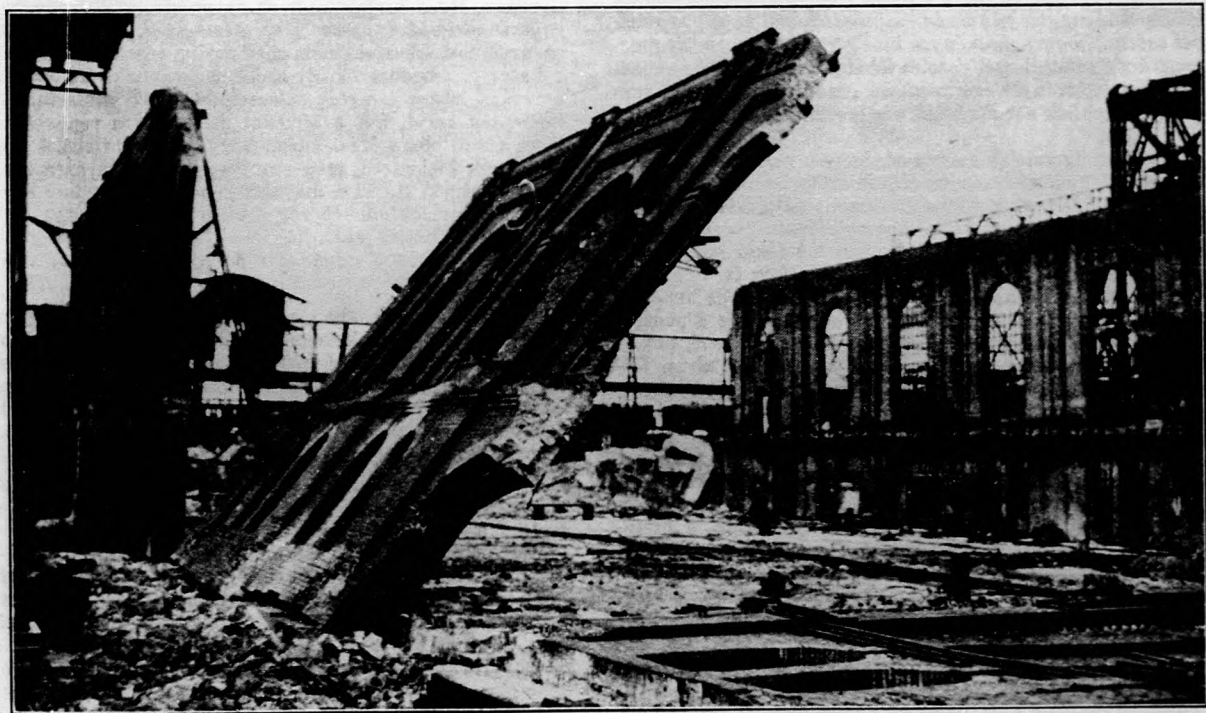
A pénzügyminiszter beszéde.

— A mezőgazdaság tekintetében — mondotta a miniszter — minden más segítségnél fontosabb az, hogy a *termények értékesítését* a jövőre úgy tudjuk megszervezni, hogy a *gazdálkodást ráfizetés nélkül* lehessen folytatni és az *gyümölcsöző legyen*. A *kormány*nak továbbra is ez *marad a főgondja* és alaposak a reményeink, hogy részben nemzetközi szerződések révén, részben pedig egyéb párhuzamosan történő belső intézkedésekkel sikerülni fog elérni, hogy a *mezőgazdaság további romlását megakadályozhassuk addig, amíg a világgazdasági helyzet jobbra nem változik, amikor azután különleges intézkedésekre va-*

lószerűen már nem lesz továbbra szükség.

— Az eladósodásunk mezőgazdasági téren kisebb, mint amilyen a háború előtt volt. De a fennálló adósságok minémisége olyan, hogy nincsen összhangban a mezőgazdasági gazdálkodás természetével. A mezőgazdák által felvett hiteleknek csak igen kis része hosszulejáratu hitel. A másik súlyosbító körülmény az, hogy a *hitelek sokkal drágábbak, mint azelőtt.*

— A segítség módjára elvben könnyű rámutatni; *hosszulejáratu hitelekről kell gondoskodni és megfelelő olcsóságu rövidlejáratu hiteleket szerezni.* A kormány mindent megkísérelt e tekintetben és sikerült is igen nagy eredményeket elérnie, különösen azon a téren, hogy *rövidlejáratu hitelek keretében olcsó pénzt igen nagy mennyiségben tudott a gazdák rendelkezésére bocsátani.* E hite-

Érdekes fényképfelvétel egy berlini, régi gépcarnok lerombolásáról.

A fényképésznek sikerült azt a pillanatot megörökíteni, amikor a robbanóanyag ereje az egyik falat teljes egészében ledönti.

leket azonban nem vehette mindenki igénybe. Sokan *ad hoc* hitelezőktől (nem hivatásos pénzügyeztetektől) vettek fel pénzt. Az ilyen hitelek azután a kis- és középbirtokok felé igen nagy mértékben nyomják. Az ilyen hitelek időtartama teljesen bizonytalan, azok, akik az ilyen hiteleket adták, rendszerint a sorban igen hátul vannak bekebelezve és ezért kis összegek miatt is sokszor egészen az árverésig viszik a dolgot. Az árverések kitűzését nagyrészt nem a pénzügyeztetők, hanem az ilyen hitelezők kéri és ezáltal a hitelösszeggel arányban nem álló nagy értéket veszélyeztetnek. Az adósoknak egész egzisztenciájára veszélyben forog az árverés miatt, de a közhitel és közgazdaság szempontjából is káros ez a helyzet, mert a kedvezőtlen gazdasági viszonyok között ezen a módon ugyszólván mesterségesen teszik tönkres a föld értékét és szorítják le a föld árát.

— Sok alkalommal az árverésen nem akad vevő, azt meg kell ujtani, ami azután olyan hangulatot teremt a gazdák között, hogy azok is tartózkodnak a földvásárlástól, akiknek különben szándékuk lett volna vásárolni. Végső következményben azután a földben való bizalom rendül meg a gazdáknak. Megrendül az a hit, hogy a földből becsületes munkával meg lehet élni. Ezt a hitet, ezt a reménységet kell visszaállítani, ezáltal a föld értékét is újra visszaállítjuk.

— Nemcsak arról van szó, hogy a tényleg már árverésre került birtokosok segítségünk, vagyis azokon, akik majdnem viz alá merültek, többről van szó, arról, hogy országos segítséggel és rendezéssel mi akkor tudjunk beavatkozni, mielőtt a gazda nehéz helyzetbe jutott, preventív intézkedésekkel kell tehát segítséget nyújtatunk. Elsősorban a bajbajutott kisbirtokot kell szanalniuk, de nem vállalkozni arra, hogy a rendezésből a nagyobb kisbirtokot és a középbirtokot (minél magasabb határig) kihagyjuk.

Kötvénykibocsátás állami biztosítékkal.

— A segítséghez az államháztartás mai helyzete mellett nem állanak rendelkezésre a megfelelő összegek. A külföldi kölcsönök a mai pénzügyi helyzetben aránylag igen drágák. Így jutott a kormány arra az idejára, hogy bizonyos mennyiségű kötvénykibocsátásával nyújt segítséget azáltal, hogy a kötvények kibocsátására garanciát (biztosítékot) vállal. Ezzel pótolni lehet a hiányzó tőkeeszközöket. Ilyen kötvények segítségével rendeznek azután a gazdaadósoknak azt a részét, amelyet más módon rendezni nem lehet.

— Az elgondolás magva az, hogy a rendezésnél a kötvények elfogadása révén tovább is azok bocsássák rendelkezésre a hitelt, akik eddig a kölcsönt adták. Ha ezeket a kölcsönöket átváltoztatjuk hosszulejratu kötvényadósággá, amelynek a kamatlába olyan mértékű, hogy azt a gazda elbirja, akkor a gazdán is segítünk és a kölcsönnyújtó sem érzi magát majd indíttatva, hogy az árveréshez folyamodjék. A hosszulejratu kölcsönök és a pénzügyeztetők által nyújtott rövidlejratu kölcsönök továbbra is lehetőleg rajta maradnak a birtokon, azonban olyan feltételek mellett, amely az érdekelt gazdákat lélegzethez juttatja és lehetővé teszi, hogy újra rendezzék pénzügyi helyzetüket.

— Erről a megoldási módról részletes tárgyalásokat folytattam a pénzügyeztetők törvényes képviselőivel és ennek eredménye az volt, hogy a pénzügyeztetők hajlandók a hosszulejratu hiteleket továbbra is rajtahagyni a birtokon és a rendezésbe bevont gazdáknak adott rövidlejratu hiteleket sem mondják fel. Ezekután a rendezésbe már tulajdonképpen csak azokat kell bevonnai, akiknek a hitelezői nem tudják, vagy nem akarják a kölcsönösszeget tovább meghagyni, továbbá az apró-cseprő különböző kölcsönadók hitelezéséből előállított és kedvezőtlenül bekebelezett hiteleket.

— Aránylag nem nagy kötvényösszeggel rendezhető azoknak a birtokosoknak az ügye, akik bajbajutottak és rá

vannak szorulva a segítségre, ha kivánságukat a törvényben meghatározott helyen bejelentik. A szanalási processzus lebonyolítása az ötös bizottságra lesz bízva. Mindazok tehát, akik a meghozandó törvény alapján a maguk pénzügyi bajainak rendezését óhajtják, ehhez az ötös bizottsághoz kell, hogy forduljanak, de fordulhatnak közvetlenül valamely altruista intézethez is, amely azután kivánságukat bürokráciamentesen, nyomban továbbítja az ötös bizottsághoz.

Bizonyos ideig nem lesz árverés.

— A bizottság a kérés beérkezése után megvizsgálja, van-e szükség egyáltalán a közelbélésre és hogy olyanok-e az állapotok, hogy lehet-e valóban segíteni a kérvényezőkön. Ha a bizottság megállapítja, hogy lehetséges a segítség, kimondja, hogy a birtokost devonja a rendezésbe s ezt a körülményt az illető telekkönyvébe feljegyzik. A törvénynek ez a rendelkezése igen lényeges, mert ez a telekkönyvi feljegyzés azt vonja maga után, hogy bizonyos ideig a szóbanforgó gazda ellen az árverést nem lehet végrehajtani. Lesz tehát egy időtartam, amely alatt a gazda pénzügyeinek rendezését keresztül lehet vinni.

— Az olyan gazdákat, akik traktorokért, vetőmagért, vagy műtrágyáért tartoznak, a hitelezők egybeírják és kapnak könyvjóváírást, amely abból áll, hogy a pénzügyi szindikátus jóváírja könyvében azt az összeget, amelyet az ő korábbi követelésével szemben kapni fog, vagyis a régi adós és hitelező között megszűnik a viszony és helyébe lép, mint hitelező, a pénzügyi szindikátus, illetve az a pénzügyeztető, amely a lebonyolítást csinálja.

— Előfordulhat az az eset is, hogy a hitelezők egy része azt mondja, hogy a rendezésbe ő nem megy bele. Ebben az esetben a hitelező élhet törvényes jogaival és megtartathatja az árverést, azonban nem mondhatja azt az adósnak, hogy abban az esetben, ha fizetsz, nem tartom meg az árverést. Az árverést meg kell tartani, az árverés megtartásánál azonban a fedezeti rendszernek bevezetését tervezzük. Eszerint a hitelező csak akkor kérheti az árverés megtartását, ha biztosítja azt, hogy az őt megelőző hitelező követelése az árverésen kielégítést nyernek. Ha a birtok eljut az árverésig, akkor egy meg egyezést történik az összes pénzügyeztetekkel, hogy azok azon az árverésen résztvesznek, még pedig résztvesznek addig a határig, ameddig ők ott érdekelve vannak. Ha nem árvereznek, akkor a birtok valamely altruista intézetnek tulajdonába kerül. Ezt a birtokot azután újra rendezés alá lehet vonni olyan értelemben, hogy azok a hitelezők, akik nincsenek kielégítve, még egy kiegyezési eljárásra kísérletet tehetnek. Ha ez a második rendezés sem sikerül, akkor vagy az illetőnek bérbeadják a birtokot, vagy pedig odaadják valamely családtagjának, azzal a kikötéssel, hogy tíz éven belül ugyanazon összegért, amely összegért az árverésen el kellett adni a birtokot, visszaválthatja.

— Nagy vonásokban ez a szanalás folyamata; ennek természetesen vannak további részletei is, mert például nem lehet egyformán eljárni kisbirtokokkal, a középbirtokokkal vagy nagybirtokokkal. A kisbirtokok szanalására nem lekiicsinyelendő összegek állnak rendelkezésünkre. Ha azonban ezek az összegek nem lesznek elegendők, akkor megfelelő kölcsönügyletekkel azt megnöveljük.

— Most az a kérdés, hogy mennyi kötvény szükséges ahhoz, hogy ezt a rendezést keresztül tudjuk vinni. Nem tartanám kívánatosnak ennek pontos meghatározását a törvényben, hanem ezt a minisztériumra kellene bízni és a minisztérium minden évben felhatalmazást kérne arra, hogy a költségvetésben a könyv-jóváírásra és a kibocsátott kötvények kamatainak törlesztésére egyötödét beállítsa.

— Ha a mi tervünk és hitünk szerint sikerül a föld árát olyan színvonalra emelni, amely a megélhetést biztosítja a gazdáknak, akkor nem mondhatja senki azt, hogy nem tud megélni a gazda. A mi hitünk az, hogy ezzel azt

a segítséget nyújtjuk, amit a jelenlegi körülmények között egyáltalában nyújthatunk. Ez nem azt jelenti, hogy más segítséget nem fogunk nyújtani, ha nyújthatunk. Ez nem azt jelenti, hogy nem törekszünk arra, hogy a gazdahiteleket egyéb téren is ne igyekezzünk megoldani és hogy ne követnénk el mindent ezen a téren, ami tőlünk telik.

6.5 százalékos kamat, 1.5 százalékos törlesztés harminc év alatt.

— Tudom nagyon jól, hogy sokan azt mondják, hogy nagyon olcsó kamattal kell ezt a dolgot nyújtani. Ezzel szemben áll az, hogy megegyezni csak akkor lehet, hogyha mi megfelelő kamatozást nyújtunk, tehát itt a középúton kell menni. Az a tervünk, hogy 6.5 százalékos lesz a kamat, 1.5 százalékos a törlesztés és a kötvény harminc év alatt törlesztendő. A törvényjavaslat a mai viszonyok között igen fontos és lényeges, alkalmas a birtokos osztály megmentésére és ezért szükséges, hogy a törvényhozás a legrövidebb időn belül megadja hozzá a szankcióját.

— De nemcsak a kis- és középbirtoknál vannak bajok, hanem bajok vannak a nagybirtoknál is, amelyeknél sok esetben másként nem lehet segíteni, csak úgy, ha a birtok egy részét felparcellázzák és áruba bocsátják.

— A benyújtandó javaslatban tehát a kormány felhatalmazást kér arra, hogy már meglévő intézetet vagy intézeteket megbizhasson azzal, hogy parcellázások esetén az eladó kielégítésére szolgáló járadékszerű szolgáltatást biztosít, aranyértékű jóváírást eszközöltesse az eladó javára, anélkül azonban, hogy azokért állami szavatosságot vállalna, mert ezért az eladás tárgyát képező ingatlan nyújt jelzálogi fedezetet. Ilyen értékpapírok kibocsátásával vagy esetleg anélkül is, a megfelelő intézet járadékszerű kötelezettség-vállalásával megoldható lesz, hogy a parcellázások külföldi, vagy akár belföldi idegen tőke igénybevétele nélkül tulajdonképpen maguk által az eladásban érdekelt birtokosok által finanszírozzanak.

— Ez a jóváírás 6 és félszázalékos kamatozású lenne, amelyből 4 százalékos a volt tulajdonos kapna kézhez évjáradékként, két és félszázalékos pedig husz éven keresztül fölkomatoztatnának úgy, hogy husz év múlva, amikor a járadék megszűnik, a vételárát teljes összegében megkapja. Ez alatt a husz év alatt a két és félszázalékkal felkomatozott tőkével nem rendelkezhetik, kivéve azt az esetet, ha birtokvétele céljából kívánja igénybevenni.

— Ha egy ezerholdas birtokot veszünk például, amelynek holdankénti értéke 600 pengő, teljes értéke tehát 600.000 pengő és feltesszük, hogy 200.000 pengő teher van rajta, úgy a birtokosnak a mai kamatviszonyok mellett 20.000 pengő az évi kamatterhe, jövedelme pedig holdanként, egy mázsa búzát számítva, 16—17.000 pengő. Ma tehát ilyen körülmények között a tulajdonos 3 és félezer pengőt fizet rá a gazdálkodásra, nem számítva az adót és megélhetést. A kormány elgondolása szerint megszabadul a kamat terhétől, megmarad neki belsősége és 100 holdja, ami élethalapjává szolgál s ezenfelül marad neki 340.000 pengő értékű feltétlenül biztosított jóváírása a birtok eladása után. E jóváírás után kamatjövédelme kitesz évi 13.600 pengőt, a két és félszázalékos évenkénti fölkomatozással pedig husz év múlva megkapja a teljes 340.000 pengőt.

Előnyös földvásárlás.

— A vevő szempontjából pedig lehetővé vált, hogy a vételár egyharmadának lefizetésével, vagy esetleges hosszulejárati kölcsön átvállalásával 6 és félszázalékos husz éves törlesztéses kölcsön áll rendelkezésére, amelynél előnyösebb módon soha birtokot nem vásárolhatott.

— A tervbevett rendezés a kis-, közép- és nagybirtokos osztály megmentéséhez nyújt mentődeszkát s ez ellen csak annak íhető kifogása, akinek nem érdeke, hogy ez a rendezés megtörténjék, mert nem abból él, hogy az országban rend és megelégedés legyen, hanem arra alapítja

politikáját, hogy az elégedetleneket maga köré csoportosítsa.

— A törvényjavaslattal azért fog a Ház elé jönni, mert a kormányra hárul az ország ügyeinek a vitele s mert szükség van a mai időpontban erre a rendezésre, hogy megmentsük a nemzetnek egy tekintélyes részét.

A párt tagjai hosszas és lelkes eljenzésben részesítették a pénzügyminisztert beszéde után.

Erdélyi Aladár kérdésére a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a törvényjavaslat már készen van, úgyhogy rövidesen abban a helyzetben lesz, hogy a javaslatot megfelelő megokolással a törvényhozás elé terjessze.

Sokorópátkai Szabó István után Tomcsányi Vilmos Pál úgy érzi, hogy e problémának megoldása a nemzeti lét kérdése. A párt nevében is hálás köszönetet mond a kormánynak és pénzügyminiszternek ezért a gondolatért. (A párt tagjai a pénzügyminiszter és a kormány tagjait percekig lelkes órációkban részesítették.)

Zlinszky István a legnagyobb örömmel üdvözi a kormány akcióját. Meg van arról győződve, hogy az egész ország is örömmel fogja tudomásul venni azt a tényt, hogy a kormány a mai súlyos gazdasági helyzet mellett is minden eszközt megragad arra, hogy a gazdasági adalmat megsejtsen.

Farkas Géza felszólalása után Pesthy Pál, a párt elnöke, utalt arra, hogy a pénzügyminiszter most egy nagy tervet hozott ide. Ezzel a tervvel az összes birtokkategóriákon tudunk segíteni. Ez a javaslat nehéz és fáradságos munka eredménye, amelyért a pénzügyminisztert és a kormányt a legteljesebb elismerés illeti meg.

Berki Gyula.

A magyar falvak kipróbált szervezete, a „Faluk” Országos Földművelésügyi Szövetsége — mint lapunk más helyén jelentjük, — új ügyvezető-igazgatót kapott. A Szövetség elnöksége az eddigi ügyvezető-igazgatónak, Weis István dr.-nak rendkívül sajnálattal, de elkerülhetetlen távozása folytán Berki Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselőt bízta meg a Szövetség nagyfontosságú, napjainkban különösen nélkülözhetetlen működésének további irányításával.

A „Vasárnap”, mint a Faluszövetség törekvéseinek testvérharcosa és célkitűzéseinek messzire hangzó szószólója, a legőszintűbb örömmel üdvözlöi Berki Gyulát nehéz, súlyos felelősséggel és nagy fáradsággal járó, de annál szebb új hivatásának küszöbén és teljes bizalommal tekint tevékenysége elé.

Ez a bizalom és ez a reményteljes várakozás Berki Gyula eddigi közeleti munkásságának ismeretéből táplálkozik. Berki Gyula dicsőemlékű Nagyatádi Szabó István legbizalmasabb baráti köréhez tartozott és „a legnagyobb magyar kigazdát” nagyszerű programjának, hosszú időkre szóló politikai útmutatásainak volt mindig meggyőződéses, odaadó és kitartó harcosa. Berki Gyula tisztelettel politikai pályáját a falusi kisemberek érdekeinek védelmében töltötte el és a falusi milliók talán nem is tudják, hogy a maga teljességében mi mindent köszönhetnek Berki Gyula önzetlen, szívós és eredményes munkájának.

A falvak népéért vivott harcossá mult mellé sorakozik Berki Gyula egyéni kiváltsága; nagyszerű szónoki ereje és felkészültsége; emberi szeretetreméltósága és puritán egyénisége: valamennyi olyan érték, mely eddig is általános rokonszenvet, országos népszerűséget és kivételes megbecsülést biztosított nevének. Meg vagyunk győződve róla, hogy a Faluszövetség táborába tömörült tömegek igen nagy örömmel látják őt a Faluszövetség élén és teljes bizalommal néznek most már az egész országot átfogó működése elé.

Mi és velünk együtt a falvak népe azt kívánjuk Berki Gyulának, hogy a falvak boldogulásáért meginduló nehéz munkáját — most, amikor a cselekvés eszközei nagyobb mértékben állanak rendelkezésére, mint eddig — teljes siker koronázza.

Weis István dr. megvált a „Faluszövetség” vezetésétől, az új igazgató: Berki Gyula országgyűlési képviselő.

A „Falu” Országos Földművelésügyi február hó 24-én igazgató-választmányi ülést tartott Mayer János földművelésügyi miniszter elnöklésével és a választmányi tagok élénk érdeklődése mellett.

Mayer János földművelésügyi miniszter megnyitva az ülést, sajnálattal bejelentette, hogy a Szövetség eddigi ügyvezető-igazgatóját, Weis István dr. miniszteri tanácsost, tényleges szolgálattételre berendelték a népjóléti minisztériumba. Mivel fontos, egzisztenciális érdekei fűződnek ahhoz, hogy minisztériumi szolgálatát haladéktalanul megkezdje, a Szövetség pedig nem kívánhatta tőle egyéni érdekeinek feláldozását, Weis István dr. távozik a Szövetség éléről.

— Weis István — mondotta a miniszter — meglehetősen rendezetlen állapotban vette át a Szövetség vezetését. *Alig másfél évtizedes, érdemes munkával átszervezte az adminisztrációt; új célkitűzéseket indított el és a falvak érdekeiért valóban eredményes munkásságot fejtett ki. Hálás köszönetet mondunk működéséért; sajnálattal búcsuzunk tőle, de egyszersmind reméljük, hogy alkotó munkásságát a jövőben sem nélkülözzük.*

A miniszter ezután átnyújtotta a távozó igazgatónak a Szövetség búcsúiratát, majd Weis István dr. mondott köszönetet a miniszter szavaiért.

— Igénytelen törekvésem az volt, — mondotta — hogy megteremtsem a Szövetségben a nyugodt, zavartalan munka lehetőségét. *Meg vagyok győződve róla, hogy a Szövetség ügyét, a mai válság idején, becsületesebb és önfeláldozóbb munkával senki sem szolgálhatta volna jobban.*

Ezután Weis István dr. ismertette a termelők és fogyasztók közvetlen kapcsolatát elősegítő mozgalom állását. A mozgalomnak az a célja, hogy a kistermelők közvetlenül eljuttathassák termelvényeiket a városi fogyasztókhoz; így kikapcsolódik a közvetítők hada és e révén a termelő jobb árat, a fogyasztó pedig olcsóbb árúkat kaphat. A Szövetségben ebben a nagyfontosságú kérdésben már előkészítő munkálatokat végzett és a munka további folytatásához az igazgató-választmány hozzájárulását kéri.

A kérdés felett széleskörű vita indult meg, melyben részt vett Mayer János földművelésügyi miniszter, Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, Kálmán István országgyűlési képviselő, Dömötör László dr., a Hangya igazgatója, Steinecker Ferenc egyetemi tanár, Bodor Antal m. kir. kormányfőtanácsos, Németh József ny. miniszteri tanácsos és Staub Elemér, a Mezőgazdasági Exportintézet vezetője. Végül is, Mayer János földművelésügyi miniszter felszólalása után, a választmány kimondotta, hogy *elvileg helyesli a mozgalmat és felhatalmazza a Szövetség vezetését, hogy ebben az irányban további lépéseket tegyen.*

Ezután Mayer János földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a Szövetség elnöki tanácsa a megüresedett ügyvezető-igazgatói széket, átmenetileg, addig, míg az igazgató személy-

ben végleges megállapodás történik, Berki Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselővel tölti be.

Most Weis István dr. javaslatára az igazgató-választmány elhatározta, hogy a Falusi Kislakásépítő Szövetkezet igazgatósági tagjainak sorába a Szövetség részéről Jakabházy János dr. ügyvéd, m. kir. gazdasági főtanácsos, a Szövetség jogtanácsosát küldi ki, aki az igazgatósági tagság után járó és öt megillető tantsímet átengedi a Szövetségnek. A Szövetség köszönetet vetve tudomásul Jakabházy János dr. nemes elhatározását. Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén két hely illeti meg a Szövetséget; ezekre Berki Gyula országgyűlési képviselőt és Jakabházy János dr.-t küldi ki a választmány.

Végül Weis István dr. számolt be közel másfél évtizedes működéséről.

— 1929 novemberében, amikor a Szövetség vezetését átvettem, — mondotta — nem volt költségvetés; majd a költségvetés összállítása után deficit mutatkozott. A munkafegyelem terén is felmerültek kivánnivalók. A Szövetség bérlakásban végezte munkáját. *Ma deficitmentes költségvetése van a Szövetségnek, mellyel kevés társadalmi egyesület dicsekedhetik. A Szövetség saját házában nyert elhelyezést, pompás hivatali helyiségekben; az átalakítási munkálatok gondos elvégzéséért Jakabházy János dr.-t illeti elismerés. A Szövetség ügyvitelében rigorózus takarékoság érvényesült.*

— Ami a Szövetség tevékenységét illeti, *szociális és kulturális kérdések alkották e munka tengelyét. Kifejlesztettük azt a tudatot, hogy a falvak népe a Szövetségben nemcsak otthonra talál, de a Szövetség helyét áll is érte. A falusi női társadalom megszervezése terén is sikereket értünk el. Ezt a munkát csak az értékelheti kellőképpen, aki tudja, hogy a falusi nők érdeklődésének felkeltése társadalmi kérdések iránt milyen nehézségekkel jár és milyen szívviz kitarást igényel.*

— Arra törekedtünk továbbá, hogy a falvak népével közvetlen kapcsolatot teremthessünk. Ezt a célt szolgálták a nagyszerű *falunapok*, melyek lökést, utmutatást adtak nekünk munkánk további folytatására.

— A válság idején, természetesen világrengető eredményekről nem számolhatok be, de jó *instrumentumot adok át utódoknak*. Ez az instrumentum, a falvak vezető központja: *magyar, demokratikus és agrár.*

Végül Weis István dr. köszönetet mondott munkatársainak, a Szövetség tisztviselőikének, majd Mayer János földművelésügyi miniszter az ülést berekesztette.

Árvízveszedelem országszerte.

A közelmúltban beállott szokatlan időváltozás következtében az ország több helyén a lehullott nagymennyiségű hőtömeg hirtelen elolvadt és egyik napról a másikra megduzzasztotta a folyókat. Így például a Marcal patak a sok hóeltől megáradt és Győrtől fölfelé egész a vas megyei Boba községig mintegy tízezer hold kiterjedésű föld került víz alá. *Marcalgergyében* február hó 25-én orkánserű vihar volt, amely összedöntötte Kiss Károly gazdálkodó eselődházát. A házban lakó Sümegi Pál és háromtagú családja csodálatos módon épen menekült ki a romokból. — Az olvadás következtében megáradt *Kapos* folyó is előntötte a somogyi falvakat. A hirtelen olvadás következtében a víztömeg csakhamar elborította *Szendrő* Pál országoshírli fajbaromfi-telepét, ahol mintegy ezer darab fajbaromfi között óriási pusztítást végzett. Az árvíz következtében egy ház lakosait ki kellett telepíteni. — Megáradt az esőzés következtében a *Sió*-patak is, amely kilépett a medréből és hosszu eszikban árasztotta el a közvetlen környéket. A szekszárdi kulturmérnök hivatal megtette a szükséges árvédelmi intézkedéseket. — A megduzzadt *Kerka*-folyó veszélyezteti a partmenti községeket, elsősorban *Lenti* községet. A tapolcai járásban lévő *Diszel* község mélyebben fekvő utcáit eltelepte a víz. — *Pécs* déli részét árvíz öntötte el és víz alá kerültek a most épülő városrészek.

A jászberényi m. kir. mezőgazdasági szakiskolában rendezett teli gazdasági és háziipari tanfolyam hallgatói.

„Csak az egész nemzet összefogása emelhet ki bennünket a mélységből”,

mondotta a Kormányzó Ur a Corvin-rend jelvényének ünnepélyes átadásán.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, február hó 23-án, délelőtt 11 órakor a budai királyi várpalota Mátyás-termében ünnepélyes keretek között adta át a *Corvin-láncokat* és a *Corvin-koszorúkat* a kitüntetett kiválóságoknak. Néhány percel tíz óra után diszruhás testőrök sorfala között gyülekeztek a Corvin-rend tagjai. Pontosan 11 órakor az egybegyűltek harásny éljenzése közben jelent meg a Kormányzó Ur a terem aajtájában. Kiséretében volt *Klebelberg Kunó* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, nyakában a Corvia-lánccal, amelyet lakosztályában nyujtott át a miniszternek az államfő. Amint a Kormányzó Ur elfoglalta a helyét a Mátyás-szobor előtt, *Klebelberg Kunó* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter beszédben kérte fel őt a Corvin-kitüntetések kiosztására.

A kultuszminiszter beszédére a Kormányzó Ur többek közt a következőket mondotta:

— A mai napon, *Mátyás király születésének 491. évfordulóján*, az ő emlékére alapított *Corvin-láncokat* és *koszorúkat* személyesen kívánom átadni azoknak, akik a mai páratlanul nehéz időkben kimagasló tehetséggel és rendkívüli odaadással veszik ki részüket abból a hatalmas szellemi munkából, amely a magyar művelődés szintjének fenntartásáért és emeléséért folyik.

— Abból a mélységből, ahová nemzeti katasztrófánk döntött, csak az *egész nemzet harmónikus összefogása*

emelhet ki bennünket. Ebben az irányban példaadó munkával kell eljárnia Istentől kapott alkotóerejével a magyar irónak, művésznek és tudósnek. Korábbi nemzedékek erőfeszítéseit meghaladó, felfokozott tevékenységre van szükség és ezért testületünkbe csak azokat vettük fel, akik az újjáépítés művéből ma is cselekvő részt vesznek.

— Fogadják a munkás magyar tehetségeknek szánt ezt a kitüntetést nemcsak, mint már szerzett érdemeinek nemzeti jutalmát, hanem mint buzdítást is a jövőre. A szociális érzék nemcsak arra tanít, hogy a vagyonnal kötelezettségek járnak, hanem arra is, hogy ugyanilyen, sőt még súlyosabb kötelezettség nehezedik azokra, akiket a *Gondviselés szellemi vagyonnal, tehetséggel áldott meg*. Fejtsék ki annak egész erejét a szenvedő magyar haza megmentése érdekében!

A Kormányzó Ur beszédét lelkesen megéljenzették a jelenlévők, majd pedig a kitüntetések átadására került sor, végül pedig *Wlassics Gyula* báró, a felsőház elnöke, mondott köszönetet a kitüntetésért a Kormányzó Urnak.

Az ünnepély után a Corvin-Rend megtartotta első, alakuló ülését, amelyen a rend elnökévé egyhangu felkiáltással *Wlassics Gyula* bárót választották meg.

A kormányelförölte a Gyümölcsszeszforgalmi Rt. monopóliumát!

Déget ért a kistermelők zaklatása, mindenki szabadon rendelkezhetik pálinkájával.

Sok százezer szőlőtermelő kismember életében jelent ünnepnapot március elseje. A kormány, *Wekerle Sándor* pénzügyminiszter előterjesztésére, visszavonta az *Országos Gyümölcsszeszforgalmi Rt.* monopóliumát.

A rendelet a hivatalos lap legutóbbi számában jelent meg, amely szerint úgy a termelők, mint az államkincstár érdekeit figyelembe véve, az örök feledésnek adták át a szomorú hírű intézményt, amely a falvak népének annyi keserű órát szerzett.

A *Vasárnap* volt az első, amely hosszú, szakszerű cikksorozatban felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy ez az intézmény már idejét multá. Mi voltunk azok, akik rámutattunk arra, mennyi nemzeti vagyon pusztul el a trágyagödörökbe kikerült törköly árában, mert már ott tartott a falu népe, hogy inkább kidobta, mintsem kifőzte volna. De rámutattunk arra is, hogy a kincstárt is nagy veszteség éri, mert elmarad az illetékek lefizetése. Nem hagytuk figyelmen kívül azt az általános panaszt sem, amely valóságosan otthonos lett az apró szőlőbirtokosok között, akiknek kezét guzsba kötötte ez az intézmény.

A kiscgazdapárti képviselők és a *Vasárnap* harca eredménnyel járt. Március hó elsején a falusi kisüstök, kis szesztermelők és szeszfőzdék visszakapták a régi szabadságot, mert a *pálinka szabadforgalmát visszaállította a kormány*.

Valamikor a Gyümölcsszeszforgalmi felállítását azzal indokolták, hogy úgy a belföldön, mint a szomszédos államok piacain jobb árakat érhetünk el, ha nagy tömegben értékesítjük a termelt pálinkát. A nehéz gazdasági válság alaposan rácsafolt erre a feltevésre, mert egyrészt igen nagy készlet maradt eladatlanul, másrészt pedig a termelő kiscgazda sokkal kevesebbet kapott pálinkájáért, mint a *Szeszforgalmi* működése előtt.

A pénzügyi kormányzat, nagyon helyesen, felismerte a falusi kis szőlőbirtokosokat fenyegető bajt és meghallgatta panaszait. Tanácskoztak és az itélet a falusi kisüstösök, szőlőbirtokosok és a Szeszforgalmi két év óta tartó pörében a nép javára dönt el, mert azonnali hatálylyal a *termelési adó alá eső szeszfőzdékben előállított gyümölcspálinkák felett a szeszfőzdék, illetve azokat igénybe vevő termelők a jövőben szabadon rendelkezhetnek*.

Ebből tehát azt látjuk, hogy az illetékesek csendben dolgoznak, *de dolgoznak*. A mai időkben ez a rendelet is azt mutatja, hogy amikor megteheti a kormány, hatéko-

Uj téli sporteszközök.

nyan enyhíti a falu nagy terheit. Ez a rendelet azt is igazolja, hogy nem sok igazuk van a kákán csomót keresőknek, a békebontóknak, akik a falu hitét és bizalmát akarják megingatni és szétépíteni. A súlyos, nehéz betegségből sem lehet egyszerre, csak úgy máról-holnapra talpraállni.

Mindenhez idő, kitartás és türelem kell. A gyógyulás ideje is megjön. A falu népe meg lehet róla győződve, hogy az illetékesek minden alkalmat megragadnak, hogy rajta segítsenek.

Éppen azért ne üljön fel a falu népe a gazdaegységet tépegetőknek, hanem kövesse megalkuvást nem ismerő, férfias lélekkel a nemzet hivatott vezéreit, akik mindig tudják, hogy mikor lehet az adott viszonyok között segíteni.

A párizsi gabonakonferencia eredménye.

Az európai tanulmányi bizottság nemzetközi gabonakonferenciája befejeződött. A konferencián Magyarország is résztvett. A záróülésem két határozatot foglaltak jegyzőkönyvbe, amelyek közül az egyik a buza-, a másik pedig a tengeri- és árpafeleslegek elhelyezésére vonatkozik.

A konferencia megállapította, — mondja az első határozat — hogy a közép- és keleteurópai államokban tároló búzakészletek csak jelentéktelen hányadát teszik az európai gabonaimportállamok szükségletének. A konferencián képviselt államok a lehetőség határain belül készséggel hajlandók a búzafeleslegek felvásárlására. A konferencia arra a meggyőződésre jutott, hogy a gabonafeleslegek elhelyezése a tanácskozások során hozott határozatok segítségével rövid időn belül biztosítható lesz. Az esetek különböző voltára való tekintettel a konferencia természetesen nem tudta megállapítani általános érvényűvel a megkötendő kontingens-szerződések feltételeit, a konferencia résztvevői azonban kötelezték magukat, hogy a legrövidebb időn belül érintkezésbe lépnek egymással a kontingens-szerződések megkötése ügyében, hogy igazolják azt a bizalmat, amelyet az európai tanulmányi bizottság beléjük helyezett.

Ugyanígy hangzik a másik határozat is, amely a tengeri- és árpafeleslegekre vonatkozik. Ami a rozs- és zabfeleslegek elhelyezését illeti, a konferencia ugy határozott, hogy ezt a kérdést későbbi ülészakon vitatja meg.

Kíváncsian várjuk, hogy e kétségtelenül nagyjelentőségű kezdeményezésnek lesz-e gyakorlati haszna?

Az országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március hó 20—25. napján rendezendő, díjazással és vásárral egybekötött országos mezőgazdasági kiállítás iránt máris igen nagy az érdeklődés. A bejelentések egyes csoportokban még folyamatban vannak, de már kezd kialakulni a kiállítás képe, amely a gazdasági viszonyok leromlása ellenére és a múlt évről szélesebb kereteket fog felölelni.

Az állatbejelentéseket lezárták, mert a tenyészállatkiállítás csoportba bejelentett állatok a telepen rendelkezésre álló összes istállókat megtöltik. De nagy a jelentkezés a kiállítás többi csoportjaiban is, amelyek a mezőgazdasági termelésnek csaknem minden ágát felölelik. Így a nemesített és egyéb rétőmagvakból, különféle terményekből, tejtermékekből, háziipari cikkekből, stb. összeállított kiállítások külön-külön csarnokokat fognak megtölteni. Az állami kísérletiügyi és szakoktatási intézetek, az állami erdészeti, a mezőgazdasági exportintézet, az országos mezőgazdasági kamara, az állattenyésztő egyesületek, a szövetkezeti központok és a mezőgazdasági kultúra szolgálataiban álló egyéb szervek szakkereseti kiállítás keretében mutatják be a szemléltető oktatásra alkalmas anyagukat. A halászat kiállítás gazdag anyaga, amely szépen fejlődött halgazdaságunkat fogja bemutatni, biztosan a mult évhez hasonló nagy érdeklődést fog kelteni. Külön pavilonban lesz a borkóstolóval kapcsolatos szőlészeti és borászati kiállítás, amely a legkülönbözőbb kiváló magyar borkétfajákat és a szőlőkultúra termelési tényezőit fogja bemutatni. A m. kir. dohánygyárak pavilonjában a pipadohány készítésének és csomagolásának egész folyamatát követhetik majd figyelemmel a látogatók.

A díjazott állatok elővezetését, valamint a fogatok előhajtását és különböző látványos lovasmutatványok bemutatását a tribünnel kapcsolatos nagy pályán a rendezőség idén ismét minden nap megrendezi.

A tenyészállatkiállításra való felutazást 50 százalékos utazási kedvezmény könnyíti meg; az ennek igénybevételéhez szükséges igazolvány megküldését a rendezőbizottságtól (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) kell kérni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház február hó 24-én, kedden tartott ülésén tovább folyt a karteljavaslat általános vitája. Sokorópátkai Szabó István azt hangsúlyozta, hogy a gazdasági válságért a kormány nem okozható, mert az olyan világjelenség, melyről a kormány nem tehet. Tiltakozik az ellen, hogy egyes választói vezetők és igazgatósági tagok óriási jövedelmekre tegyenek szert. Elérkezett a legfőbb ideje annak, hogy a kartelek tulajdonai ellen védekezünk.

Steuer György szerint a karteltörvénnyel mindaddig nem fogunk célt érni, amíg azt a nagy nemzetközi kartelt meg nem törjük, amely a világháború befejezésével népeket és nemzeteket tönkretett és országok területét feldarabolta. A karteljavaslat legfőbb erénye az óvatosságban rejlik. A kartelek árdiktaturájával szemben a termelőt a szövetkezetek hivatottak megrövidíteni. Ha nem volnának különböző szövetkezeteink, akkor a falusi nép már a tönk szélére jutott volna. Arra kéri a kormányt, hogy oldja meg a mezőgazdasági munkáskérdést.

A javaslat általános vitája ezen az ülésen véget ért.

A február hó 25-iki, szerdai ülésen Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. A karteleknek ma már olyan jelenségeit látjuk — mondotta — melyek az egyes nemzetek gazdasági politikájának céljait is keresztyezik. E jelenségek ellen fel kell készülni minden államnak. Nem lehet csak azt vizsgálni, hogy mi a jogos, azt is vizsgálni kell, hogy mi az erkölcsös. A karteljavaslat a gazdasági törvények várának tekinthető, amelynek a közrend, a közös és a közérdekes az alapja.

Az igazságügyminiszter hosszantartó tapssal fogadott beszéde után Csák Károly előadó hangoztatta, hogy a jelen körülmények között jobb, megfelelőbb megoldást ennél a törvénnyel nem lehetett találni és meggyőződése, hogy megtalálták a helyes utat.

Ezután áttértek az interpellációkra. Grieger Miklós a cukorkarteltől mondott interpellációt, melyre Bud János válaszolt. A mezőgazdaságnak az az érdeke, hogy olyan megoldást keressünk, mely lehetőleg megtartja a mai répatertületet és olyan árat találjunk, mellyel lehetőleg gyümölcsözden tudunk termelni. A cukorvámot természetesen a fogyasztó fizeti, de ha megnyitnánk a vámsorompókat, akkor lehetetlen volna akár

Villanyerőre berendezett homoru borotva készürlés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acélú raktár

FLASNER LAJOS kézműves és
műkésztető

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Készürlés és javítás olcsó áron. Lányirólépek javítása és eladása.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül.

egyetlen métermázsza cukrot is termelni, mert abban a pillanatban behoznák a tizenkét pengős nádcukrot. A vámok tehát elengedhetetlenek a mezőgazdaság érdekében és nem a cukorkartel védelmében. Minden ország emeli a cukorvámokat, hogy termelését megvédje. Magyarországon ezidőszerezt ez a legalacsonyabban áll és ebből az államnak egy fillér haszna sincs. A cukorgyárakat 2,20 pengős árak fizetésére kötelezte. Nincs más megoldás és azért, ha egy-két pengővel emeljük a vámoikat, az ellen nem lehet jogosan tiltakozni. A gazdák helyzetének helyreállítása az ország helyzetének helyreállítását jelenti.

Ezután Scitovszky Béla belügyminiszter védte meg Endre László gödöllői főszolgabíróét egy szocialista támadás ellen.

A február hó 26-iki, csütörtöki ülésen Bud János miniszter válaszolt a karteljavaslat vitája során elhangzott kijelentésekre.

— A karteleket bizonyos határok közé kell szorítani. — mondotta — mert ott nem egyesek, hanem az összesség működéséről van szó, tehát kell, hogy a visszásságokat megszüntessük. A kartellelles mozgalom nemcsak hazánkra szorítkozik, hanem minden országra. A karteleknek meg kell engedni mindazt, ami a termelés érdekeit érinti, de le kell nyesni minden visszásságot. Magának az iparnak az érdeke, hogy az ipari és mezőgazdasági átalakulás nagyobb összhangba kerüljön. Olyan megoldást kell keresni, hogy az egyik oldalon lenyessük a kinövéseket, a másik oldalon segítsük a mezőgazdaságot. Bizom abban, hogy még az ősz előtt jobb és más mezőgazdasági átalakulással fogunk szembenállani. Gazdasági tárgyaltásaink eredményre fognak vezetni. Én a törvényjavaslatot úgy fogom fel, mint amely a haladás jegyében született meg. Egy lépést látok a törvényjavaslatban, egy szebb, jobb, magyar gazdasági jövő felé.

A Ház a kereskedelemügyi miniszter beszédét lelkes tapsal fogadta, majd a törvényjavaslatot általánosságban megszavazták és megkezdték, majd befejezték a részletes vitát. Ennek során a 17-ik és 18-ik szakasz helyébe — melyek a piaci összeheszelésekről rendelkeznek — új szakaszokat javasolt az előadó. Az új szakaszokat visszautalták a Ház illetékes bizottságához.

A február hó 27-iki, pénteki ülésen megkezdték az iparfejlesztési törvényjavaslat tárgyalását. A törvényjavaslatnak az a célja, hogy egyfelől a meglévő ipart versenyképessé tegye, másfelől a nehéz helyzetbe jutott ipart megmentse. A javaslat a kisipar védelme és fenntartása érdekében is több intézkedést tartalmaz.

A vita során Barthos Andor hangsúlyozta, hogy a mai viszonyok között a kormánynak nem szabad mást tennie, mint

Zogu, albán király.

volt osztrák-magyar hadseregbeli tiszt, aki ellen sikertelen merényletet követtek el Bécsben.

Szabadalmazott

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

dróffonat

kítűnő

kerítés

HAIDEKKERSÁNDOR r.t.

Budapest, Üllői-ut 48/27.
Fiók: VIII., Fiumei-ut 3. sz.

tegelésorban mezőgazdasági érdekek kielégítésére szolgáló törvényhozási és kormányzati intézkedéseket. Majd áttérve a javaslatra, kifogásolta a közüzemek tullegetését és arra kérte a kormányt, hogy szerezzen érvényt a közüzemi visszafelések megakadályozásának.

Gáspárdy Elemér szerint a legkonokabb agrárnak is el kell ismernie, hogy a mai nagy népsűrűség mellett szükség van iparosításra. Ezután a közüzemekről szólott, melyet a kereskedelem és ipar rákényszerít tart. Arra kéri a minisztert, hogy minden pártpolitikai szemponttól mentesen irtsa ki a káros üzemeket. A javaslatot elfogadta.

A Ház február hó hó 28-án, szombaton és március hó 2-án, hétfőn nem tartott ülést.

Kisgazdák az új kisgazdaalakulás ellen.

A jászapáti választókerület kisgazda- és földműves pártja február hó 22-én Jászapáti népes értekezletet tartott. A kerülethez tartozó Jászszentandrás és Jászkisér községek pártjai egyhangulag kijelentették, hogy ragaszkodnak a régi kisgazda-párthoz. Nagyatádi Szabó programjához és Szijj Bálint pártalakításában az egyes megbontását látják. Jászapáti a párt egy kis csoportja ellenzéki oldalra szeretné vinni a pártot; a megfontolt elemek, élükön Sily Áron járási pártelnökkel, azonban ellenállnak. Az értekezlet nem esatlakozott a Szijj Bálint-párthoz.

Kisiván Jánost 3437 szótöbbséggel megválasztották a nagyatádi kerület képviselőjévé.

Február hó 25-én, szerdán zajlott le Nagyatádon a képviselőválasztás, amelyen két kisgazda harcolt a mandátumért. Az egyik Nagyatádi régi híve és barátja Kisiván János, a régi Nagyatádi-hagyományokat követő kisgazda-pártnak volt a jelöltje, — a másik Ambrus János, az újonnan alakult Szijj Bálint-féle párt programjával lépett fel. A választás eredménye szerint Kisiván János 5443 szavazatot, Ambrus János 1990 szavazatot kapott. Így a nagyatádi kerület országgyűlési képviselője 3437 szótöbbséggel Kisiván János lett.

A minisztertanács már letárgyalta a földtehermentesítési javaslatot.

A kormány tagjai február hó 27-én Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Wekerle Sándor pénzügyminiszter előterjesztette a földbirtokok tehermentesítéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat címe: Némely mezőgazdasági ingatlanok aránytalanul jelentős terheinek rendezéséről szóló törvény. A minisztertanács beható tárgyalás után elfogadta a javaslatot, amely a jövő héten már a parlament elé kerül, előzetesen pedig a pénzügyi és az igazságügyi bizottság együttesen fogja tárgyalni.

A belügyminiszter rendelete a községi pótdadók 75 százalékos megállapításáról.

Scitovszky Béla dr. belügyminiszter körrendeletet intézett a vármegyei alispánokhoz a községi pótdadószerzők újból való megállapítására. Ez a rendelet figyelemmel arra, hogy a földadót leszállították, továbbá, hogy a házadó és a tantiémadó kivételével az összesen is változás állott be, felhatalmazza a vármegyék alispánjait, hogy a különböző községek ezévi háztartási hiányainak fedezésére a szükséghez mérten akár 75 százaléki is terjedhetik pótdadó kivételére iránt intézkedjenek.

KÜLPOLITIKAI KRÓNKA

A cseh kormány elégtételt adott két csehszlovák lap támadásaiért.

A *Právo Lidu* című prágai és a *Reggel* című pozsonyi napilap rövid idővel ezelőtt olyan módon foglalkozott Magyarországgal kormányzójának személyével, amely a nemzetközi életben eddig ismeretlen volt. A magyar kormány utasítására a prágai magyar követ írásban, utána pedig a követség ügyvivője szóbelileg két ízben is tiltakozott a csehszlovák külügyminisztériumban a szóbanforgó sajtóorgánumok magatartása ellen.

Benes külügyminiszter a magyar követ írásbeli jegyzékére írásban válaszolt és elítélte mindazokat a cikkeket, amelyek meg nem engedhető módon támadják az államfő személyét. A követség ügyvivője előtt pedig Krofta követ, a külügyminiszter helyettese, kinyilatkoztatta, hogy a csehszlovák kormány sajnálja, hogy a *Právo Lidu* és a *Reggel* című lapokban a sérelmezett cikkek megjelentek. Benes külügyminiszter írásban értesítette a magyar követet, hogy teljes befolyását latba vetette a *Právo Lidu*-nál annak érdekében, hogy a Magyarország kormányzója ellen intézett támadások megszűnjenek. Krofta követ pedig szóbelileg ígérte meg, hogy minden lehető el fog követni, hogy hasonló támadások ne történjenek meg.

Franciaország ratifikálja a párisi egyezményt.

A párisi képviselőház külügyi bizottságának ülésén Loucheur betérjesztette előadói jelentését annak a törvényjavaslatnak tárgyában, amely a trianoni szerződésből folyó kötelezettségek teljes és végleges szabályozásáról szóló 1930. évi április 28-i párisi egyezmények ratifikálására vonatkozik.

A bizottság rövid eszmecsere után egyhanguan hozzájárult a jelentéshez.

A „Földosztás” előadása Nagybicsérdén.

Nagy- és Kisbicsérd levanteifjusága nagyszerű műkedvelő-előadásban hozta színe 1931 február hó 15-én, Svarda Béla kántortanító kiittői rendezésében, Kálmán Sándor nőgrádvérő-cel kiszagadának a „Vasárnap”-ban megjelent háromfelvonásos nagyszerű népszínművét, a „Földosztás”-t. Az előadást, mely a nagybicsérdi római katolikus iskola nagyertermében zajlott le, nagyszámu közönség előtt, mindvégig lelkes érdeklődés kísérte bizonyosságúul annak, hogy a darab kiválósága mellett a szereplő ifjúság is jól megállotta a helyét és pedig olyan sikerrel, hogy a „Földosztás” a Bicsérdén eddig előadott színjátékok legjobbjai közt foglal helyet.

Az a szép siker, hogy a bicsérdi műkedvelőknek osztályrészt jutott a „Földosztás” révén, elsősorban is az izzó-vérig magyar lelki szerzőnek, Kálmán Sándornak köszönhető, ki úgy pompás, minden részletében a falu népének való színművel ajándékozta meg földmivelő véreit. Fogadja ezért szívből jövő hála-át és szeretetét a kisbicsérdi műkedvelő ifjúságnak és magyar polgárainak. Ez az elismerés szól a „Vasárnap”-nak is, mely

önzetlenül sietett műkedvelői segítségére, midőn a „Földosztás”-t megszerezte díjtalan előadásra.

A szép előadás híven dicséri Svarda Béla főrendező munkáját is, ki áldozatot, fáradságot nem kimélve, teljes lélekkel vezette műkedvelő ifjait a nagy sikerig, kitünően végezve a bemutatás és rendezés nem mindennapi, nagy hozzáértést kívánó munkáját. Amióta neki is hálás köszönetét adja át a szereplő ifjúság.

A tehetséges és szorgalmas műkedvelő gárda tagjai a következő szereposztásban játszottak: Csorba Gergely bírót, a gárda egyik letehetségesebb tagja, Kasza József alakította élethűen, nagy elismerést nyerve a nézőközönségtől. Űrszi, Csizmadia Terike volt, ki bájos, kedves és aml a fő, nagyszerű játékaival teljesen magával ragadta a hálás közönséget. Nagyon szép volt az a dala, hogy „Édesanyám, hogyha élnél, ahhoz adnál, kit szeretek igazán . . .”. Kovács Ilonka, Bölkös Teresi szerepében szerzett sok derűs és szép percet, megnyerve a közönség tetszését. Hornyos uram Kasza Ferenc volt, igazi földmives temperamentummal, derű és jókedv közt játsza. Hornyosné, Takács Ilonka, Rózsai leánya, Madarász Etelka volt, kik általános derűsége arattak, nagy urhatnáságukkal. Teljes sikere volt Hegedűs Józsefnek, Árva Józsi szerepében, életet vive a színpadra jó alakításával. Különösen az öreg szíjgyártó maszkjában volt meggyőző. Hegedűs Antal a jó öreg Sugár volt, a „leánykák” tisztas atyamestere. Gáspár Gyula, Zoltai elevenítette meg jól és benne a mai léha fiataliságot; játéka jó volt és mulatságos. Pannit kedvesen ábrázolta Gáspár Mariska, össze is veszejtve magán Miska és Marci suhancokat, kiket Erdős János és Tancsik Lajos alakítottak kacagtatón. Szikár Erdős József, Szunyogh Bálint Vince voltak, a derűre-borúra élő iparoscsúfítók, jókedvet, humort vonultatva végig az előadáson. Hegedűs Vince volt Szörös, kinek pompás játéka kaja és nevetés kísérte. Hajdu Géza játszott jól a hamis, de póruljárt zsidó vendégloást, Kóhn Tónt. Csáky Aladárt Vörös Vince, a műkedvelőgárda régi, sok sikert aratott tagja alakította, most is pompás játékkal.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A dohány trágyázása.

Irta: Villax Ödön.

A dohány a talajtól sok és könnyen felvehető táplálóanyagokat kíván. Soványabb talajon nemcsak a termés kevés, de a minőség is gyengébb. A dohány trágyázását mindig kellő körültekintéssel kell végeznünk, mert a céltudatlanul végrehajtott trágyázás a dohány minőségének, de sokszor a mennyiségnek is árthat.

Ha a mai terményárakat és trágyázási költségeket egybevetjük, úgy kitűnik, hogy valamennyi növényünk közül a dohány trágyázása ígérkezik a mai gazdasági válságban a leginkább jövedelmezőnek. Céltudatos trágyázással ugyanis 2—3, vagy több métermázsával is fokozható a termés és emellett a minőség is javulhat, ami sokszor 150—250 pengő tiszta jövedelmet eredményezhet.

A legfontosabb a dohány trágyázásánál, hogy az istállótrágyát mindig a vetés előtti nyáron adjuk és szánt-suk alá a kihordás után azonnal. Táplálóanyagokban gazdagabb talajon jobb, ha az istállótrágyát az elővetemény alá adjuk. Ha a dohány alá közvetlenül nem istállótrágyázunk és a talaj kissé soványabb, a vetés előtt legkésőbb 4—5 héttel előbb adott 40—60 kg. méznitrogén kiszórása lesz helyénvaló, mely trágyát lehetően azonnal keverjük a talajba. Akár istállótrágyázunk, akár nem, káli és foszfor-savtrágya a dohánynál mindig szükséges, mert e trágyák ugyszólván mindig 4—6-szorosan fizethetők vissza a mai viszonyok között is a trágyázás költségét. Foszfor-savtrágyából sokra nincs szükség, kevesebb kell, mint a kalászosoknál. A dohányt ugyanis kevés foszfor-savat igényel, de könnyen felvehető. Mivel hazai talajaink foszfor-savban szegények és egyébként is nehezen felvehető formában tartalmazzák a foszfor-savat, ezért kisebb adag-

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

ban adott foszforsavtrágyával a termés és a minőség is ugyiszólván mindig fokozható. A dohány foszforsavszükségletének kielégítésére kat. holdankint 100 kg. szuperfoszfát elegendő. Ezt a mennyiséget legkésőbb március-április havában szórjuk ki és fogassal keverjük a talajba.

A dohány jellegzetes kálinövény. Ebből a táplálóanyagból kell a dohánynak a legtöbb. A dohány káliigényét 40 százalékos kálisóval elégíthetjük ki. Ez a trágya azonban klórtartalmu, amely a dohány égőképességét rontja. Ezért a 40 százalékos kálisót legkésőbb március végéig vagy már ősszel kell a dohány alá kiszórni, mert ekkor a téli és tavaszi csapadék a dohányültetés idejére a kálisó klórját a talaj mélyébe mossa, s így a kálisó a dohányra csak előnyös hatást fejthet ki. Nagyon kötött talajon, amelyen a klór kimosódása nehezebben történik, jobb a 40 százalékos kálisót már az elővetemény alá adni, vagy a klórtól mentes kénsavas kálit használni. Utóbbi azonban drága trágya. A 40 százalékos kálisóból kat. holdankint 100—200 kg. szükséges.

A foszforsav és kálitrágya a dohány minőségét mindig javítja és ezenkívül a mennyiséget is fokozza, továbbá a nagyon gyakran tulságba vitt istállótrágyázás káros hatását is ellensúlyozza.

Hogy kell helyesen takarmányozni állatainkat?

A takarmányozástan legfontosabb vívmányai közé tartozik az a felismerés, hogy állataink etetése terén a legnagyobb hibát azzal követjük el, ha nem adunk nekik a takarmányban elegendő fehérjét. Ez a felismerés igen kedvelt és általánossá tette a fehérjét tartalmazó póttakarmányok vásárlását és etetését. Ezek segítségével sokkal jobban értékesíthetjük a nagy tömeget adó, de kevés fehérjét tartalmazó takarmányokat és állataink téteményképességét is jelentékeny mértékben fokozhatjuk. Csakhogy manapság a mezőgazdasági termények árának csökkenésével nem tart lépést ezek olcsóbbodása. Habár a gazda tudja, hogy milyen hasznos a takarmány fehérjetartalmának vásárolt póttakarmányokkal való kikeresítése, a mai pénztelenség miatt beszerzésükről le kell mondania. Ilyen viszonyok között nem lehet eléggé megbecsülni azokat a szántóföldön termesztendő, főként pillangósvirágú takarmányokat: lóherét, lucernát, borsót, búkkönt, stb., amelyekben megfelelő mennyiségű, sőt egyes esetekben ennél is több fehérje van, ami lehetővé teszi fehérjében szegényebb takarmányok hozzákeverését és így jobb értékesülését. Kövessünk el a jövedelmezőség határain belül mindent, hogy ezek az értékes növények lehetőleg sokat teremhessenek. Terjesszük ki ezek termesztését annyira, amennyire azt a gazdaság viszonyai megengedik. Ne feledjük, hogy nincsen nagyobb pazarlás, mint az okszerűtlen anyagfelhasználás. Már pedig, ha a takarmányokban elégtelen mennyiségű fehérjét etetünk, a többi anyag felesleges része csaknem kizárólag kárbavész. A takarmányok fehérjetartalmát okszerű műtrágyázással jelentékenyen növelhetjük, mint ahogy nyerstermésük mennyiségét is fokozhatjuk. Pillangósvirágú növényeinknek hazai viszonyaink közt ritkán van szükségünk más műtrágyára, mint foszforsavat tartalmazóra. A kat. holdanként adott 150—200 kg. szuperfoszfát pillangósvirágú takarmánynövényeinknek fehérjehozamát annyira fokozza, hogy foszforsavra erősen reagáló talajon a szuperfoszfát ára többszörösen megtérülhet. A nem pillangósok fehérjetartalma és e mellett nyershozama pedig a szuperfoszfátot kívül nitrogénműtrágyákkal javítható. Helyesen vezetett takarmánytermesztés okszerű műtrágyázással károltva a fehérjében gazdag, de aránylag drága póttakarmányok vásárlását teljesen feleslegessé teheti, vagy beszerzésük szükségességét igen nagy mértékben

csökkentheti. E mellett azután a műtrágyázással a közvetkező növények számára közvetlenül is gazdagítjuk a talajt, de a pillangósok nagyobb mérvű nitrogéngyűjtése révén közvetve is szaporítjuk növényeink táplálóanyag-talmát.

Az ivóvizről.

Írta: Szanyi István kir. fővegyész.

Az ivóvíz mindennapi barátunk. Nap-nap után élvezzük, megtisztulunk és felfrissülünk tőle, mégis vajmi keveset beszélünk róla. Olyanformán van az ember vele, mint az egészséggel; csak akkor érzi értékét, mikor hiányzik; csak akkor tudja, hogy mily kincs boldog tulajdonosa volt, mikor nélkülözni kénytelen.

A gyümölcsöt, zöldséget, stb. vízzel mossuk, de azzal igen kevés ember törődik, hogy a szennyezett vízzel azok fertőződhetnek. Ételeinket főzés és eltartás közben fedővel védjük a bepiszkolódástól. Kutját azonban igen sok ember nem fedi be, hanem issza a szennyezett vizet. Ha az ételbe házilég kerül, undorral lökjük azt el magunktól. Ezzel szemben sok ember fogyasztja abból a kutból származó vizet, amelyben moha, pókháló, madárfészek van. Jó appetitust hozza!

A boros hordokát gondosan mossák. Kén elégetésével elpusztítják bennük a penészt, erjesztő és rothasztó csirákat. Az azonban igen ritkán jut az emberek eszébe, hogy néha a kutat is ki kellene tisztítani. Így történik meg, hogy használják a szennyezett, fertőzött vizet és csak valami ragályos betegség fellépésekor gondolnak arra, hogy a kut vizét is meg kellene vizsgáltatni.

Őszi vetésekre fejtrágyául,
a szőlőnek már nyitáskor,
réteinknek, kertünknek, gyümölcsfáinknak

csilisalétromot!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát ke-
rek száz esztendeje használják
Európában trágyázásra és ezen
hosszu idő alatt a gazdák nemze-
dékeit tette gazdaggá.

**A csilisatrétrom a legjobb
természetes nitrogéntrágya.**

Biztos hatása. Nem savanyítja a talajt.

Alkalmazására, valamint minden
egyéb mezőgazdasági és üzemi kér-
désre vonatkozó tanácsot díjta-
lanul ad a

CSILISALÉTRÓM KOMITÉ

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája

Budapest, VII., Csengery-u. 22.

**A csilisalétrom, mint az egyedüli természetes
nitrogéntrágya, semmi mással nem pótolható.**

Ha a bor ize, zamata nem megfelelő, kutatják az okát, megjavítják. A víz lehet sárgás, zavaros, nem gondolnak vele, legfeljebb nem isszák. De ott vannak a gyermekek! Tapasztalatok szerint sok végzetes bélhurtnak oka a rossz, poshadt víz. Az állatok megbetegedését, elhullását is előidézhetheti a rossz, szennyezett víz.

A jó ivóvíz kristálytiszta, zavarodás és üledék nélküli, jóízű és szagtalan. Ha az ivóvíz zavaros, sárgás, rosszízű, úgy a kut környékét gondosan meg kell szemlélteni. Alaposan körül kell nézni, hogy honnan szivároghat a kutba a piszkos, szennyes lé. Kis körültekintéssel, kevés munkával és csekély pénzzel jobbá tehetjük a vizet. Ellenkező esetben a megbetegedés, a doktor, a patika bizony sok pénzt emészt.

Óvjuk ivóvizünket minden szennyeződéstől. Hisz ezáltal saját józágunkat, legdrágább kincsünket, az egészségünket védjük és oltalmazzuk.

Olcsó zöldtrágyázás.

Irta: Villax Ödön.

Homoktalajaink lehető olcsó feljavítása a gazdának elsődrendű érdeke, mert a mai viszonyok között 4—6 métermázsás termésátlagoknál jóvedelemmel gazdálkodni nem lehet. Elegendő televény kell a homokba s akkor aránylag rövid idő alatt 8—12 métermázsás termések lesznek elérhetőek. A televény ugyanis a talaj szerkezetét javítja, a vízfoghatóságot növeli, a talaj tevékenységét fokozza stb., melyek végeredményben a nagyobb termést fogják eredményezni.

Talajaink televénytartalma a legegyszerűbben istállótrágyázással volna fokozható, de homokon, hol a gazda elegendő száraztakarmánnyal sem rendelkezik, istállótrágyával is híján vagyunk. Mesterséges istállótrágya sem készíthető elegendő mennyiségben, mert a sovány homoktalajban a szalmatermés is csekély, amiből következik, hogy az ujjában egyre inkább ajánlott szalmázás sem hajtható végre a kívánt arányokban. Így a legtöbbször nincs más mód, minthogy a talajnak szükséges televényt az istálló- és szalmatrágyázáson kívül még zöldtrágyázással is igyekezzünk biztosítani.

A zöldtrágyázásnál azonban az a baj, hogy az a magyar viszonyok között rendszerint sokba kerül, mert hazai száraz éghajlatunk alatt a zöldtrágya legtöbbször csak főterményként sikerül. Így egy év terméséről kellene lemondanunk. Ha másodterményként vetjük a zöldtrágyanövényt, az ritkán sikerül és ha sikerül is, rendszerint kevés a tömeg s így azzal talajunk televénytartalma számottevően nem fokozható. Lehetnek esetek, amikor nagyon is helyénvaló lesz a zöldtrágyanövényt főterményként vetni, mégis keresnünk kell a módokat, hogy nem volna-e lehetséges ugyanabban az évben rendes termést is aratunk és amellet elég nagy tömegű zöldtermést is alászántanunk. Erre a célra a köztes-, helyesebben a rávetés kínálkozik, melyet jó sikerrel próbáltam ki a somkóróval oly módon, hogy azt kora tavasszal a még szárbra nem induló és nem nagyon elbokrosodott rozsrá vettem rá.

Soványabb homok- és kötött talajokon a rozsrá rendszerint ritkábban nő. Tavasszal, mikor már a talaj kellően felszikkadt, hogy azon már nem gyuródunk, még mindig

a sorok közé lehet látni. Ilyenkor kell (március havában) az egyéves vagy a kétéves somkórót vetőgéppel a rozsrá rávetni. A vetőgépet sulyokkal megterhelve is járathatjuk s vetés után szükség szerint fogaolhatunk is. A fontos, hogy az elvetett magnak jó csiraágyat biztosítsunk. Felületére a somkóróból kat. holdankint 10—15 kilogramm vetőmagra lesz szükség.

A rozsrá között a somkóró csakhamar kikel. Attól kell tartanunk, hogy a rozsrát elnyomja. A rozsrát a rendes időben lekaszáljuk. A kaszálásnál kissé magasabb tarlót hagyjunk, mert a somkóró nem bírja el a mélyenvágást. Lekaszálás után megfogasoljuk a tarlót s utána a somkóró erőteljesen kezd fejlődni.

Az egyéves somkórót az első virágok megjelenése után azonnal le kell kaszálni és alászántani. Erre körülbelül augusztus havában lesz szükség. Ugyanis a somkóró hamar köt magot és igen elgyomosíthatja a talajt. A kétéves somkóró csak a következő évben virágozik, ezért ennek lekaszálásával és alászántásával késő őszig várhatunk. Utóbbi jóval nagyobb tömeget ad, ezért természetesen jobban ajánlható.

A somkóró pillangósvirágú növény. Vele tehát nemcsak a talaj televénytartalma, de annak nitrogéntartalma is nagy mértékben fokozható. Ha a zöldtrágyán kívül, mely sokszor alig kerül valamibe a gazdának, még foszforsav- és kálitrágyát is adunk, amelynél még a mai alacsony terményárak mellett is szép jóvedelemre tehetünk szert.

Apró jótanácsok.

Vetőmagvakat mindig azzal a kikötéssel vásároljuk, hogy azok tisztaság és csiraképeség tekintetében a m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás előírt feltételeinek, azaz normáinak megfelelőek. Ha nagyobb mennyiségben (talán szövetkezve) vásároltuk, akkor érdemes lesz a vetőmagvak megérkezésekor két példányban hivatalos mintát venni; ezeket pecsételtessük le a vasuti állomás hivatalos pecsétjével. Ha már most a vetőmag tisztasága (idegen magvakkal szennyezettsége) vagy csiraképesége tekintetében bármilyen gyanú merül fel, küldjük be az egyik mintát hivatalos megvizsgálásra a M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomáshoz (Budapest, Kis-Rókus-utca 15.)

Jól tejelő teheneink akkor lesznek, ha a bőven tejelőket borjait neveljük fel. Minthogy azonban a tejelékenység csak hajlam alakjában öröklődik az ivadékokra, a tehének gondos ápolása és célszerű takarmányozása utján kell gondoskodni arról, hogy az öröklött hajlam valóban kifejezésre jusson. A tejelőképesség előnyös kifejtésébe végtelen előrehaladottan vehetsz részt és az elapasztott teheneket bőségesen kell abrakolni, hogy jól kitögyeljenek. E bő abrakolást természetesen a friss fejősség idején is kell folytatni mindaddig, míg a kifejtett tej ára megtéríti a takarmány árát.

A kancákat az ellést követő 9-ik napon legcélszerűbb esődörhöz vezetni, mert ilyenkor legnagyobb a fogamzás esélyei.

Az új borok lefejtését a seprőről — amennyiben eddig nem történt volna meg, — derült időben sürgősen végre kell hajtani, mert közeledik a tavasz sok egyéb teendőjével. Ha már a pince levegője felmelegszik a seprőben, a bor aljában még élő nemes élesztősejtek miközött kezdenek, a fejlődő szénsvavzarja a tisztuló újbort, ami igen kellemetlen borhibákat, sőt borbetegségeket idézhet elő.

A gyümölcsösben — amennyiben az időjárás megengedi — folytatjuk az ősszel megkezdett koronaritkítást; levágjuk a koronát elszűrítő, befelé és keresztben álló ágakat, valamint azokat a galyakat is, amelyek elszáradtak, betegeket, szuvasok vagy ráksekkel vannak borítva. Itt megjegyezzük, hogy rákosodásban a kelleténél nyirkosabb helyen álló, fagy iránt érzékenyebb alma- és körtefajták szenvednek. Ezért igyekezzünk kell a vidéknek megfelelő fajtákat ültetni és kerülni kell a hajtatótrágyák tömeges alkalmazását. Ha a rákos seb a törzsön volna, akkor jó mélyen vágjuk ki a sebet úgy, hogy a fa egészséges részéről is még mintegy ujjnyi réteget eltávolítottunk, aztán a sebet kifözött kátránnyal jól bekenjük. Vágjuk le a fákról azon ágakat is, melyeken boszorkányseprő fejlődött, vagy a fagyöngy vert gyökeret. Ne feledkezzünk meg a fatörzsekben fejlődő taplógombák irtásáról sem.

Kisgazdák

csakis a Magyar Kisgazdák Kölesönirodájához forduljanak kölesönügyben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek adunk díjmentes felvilágosítást. Törlesztéses és váltókölesönök, kamat- és más fizetési halasztást kisközlünk. Bizalommal forduljon

HORVÁTH JÓZSEF

Budapest, I., Alkotás-utca 34.

Ha a gazda más helységben lakó kereskedőtől vett gépet, vagy nem hitelesítették az adásvételi szerződést a községházán, a vétel érvénytelen, még akkor is, ha a gazda átvette és használta a gépet.

A magyar királyi Kuria egyik jogegységi tanácsa legutóbb a következő döntvényt hozta:

A nagyobb gazdasági gép átvétele és használatba vétele egymagában véve nem zárja el a megrendelő kisbirtokost attól, hogy az 1900. XXV. törvény cikk 1. §-ában foglalt tilalom ellenére és a 27.473/1901. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet 6. §-ának utolsó bekezdésében megállapított feltétel megtartása nélkül kötött vételi ügyletnek vele szemben való hatálytalanságára hivatkozhassék.

Mit jelent ez a nagyfontosságú döntvény?

Az idézett 1900. évi XXV. törvény cikk határozott rendelkezést foglalt magában abban a tekintetben, hogy úgy a beliparosok és kereskedők, vagy ezek megbízottjai, az iparos vagy kereskedő lakhelyén kívül eső megrendelések gyűjtése végett csakis oly iparosokat és kereskedőket kereshetnek fel, akik üzlethelyükben az illető áruk eladásával, vagy felhasználásával foglalkoznak. Vagyis valamely kereskedő vagy iparos, illetve ügynöke, ha felkeresi a vidéki kiszáradt, akkor vele közvetlenül szerződést nem köthet, neki közvetlenül valamely árut el nem adhat. A törvény tehát védi a jóhiszemű, de nagyon is hiszékeny gazdaközönséget attól, hogy jól beszélő és furfangos ügynökök rossz gépekkel, ócska árukkal becsapják. Az a kereskedő vagy iparos, aki ezt a törvényt megszegve áruival mégis felkeresi a kisbirtokost a maga lakhelyén és neki áruit felkínálja, vele ügyletet köt, a törvény szerint kihágást követ el és súlyos büntetésnek teszi ki magát, amellyel pedig az ilyen ügylet érvénytelen!

A törvénynek ez a rendelkezése bizonyos mértékben azonban hátrányt is jelent, mert vannak olyan áruk, amelyeket kisebb vidéki iparosok és kereskedők beszerezni nem tudnak s így ezeknek megszerzéséhez a kisbirtokos kénytelen volna nagyobb ipari vásárokat felkeresni és ezzel kapcsolatban utazási és egyéb költségeket viselni. Éppen ezért a kereskedelemügyi miniszter a fentemlített 27.473/1901. számú rendeletével, valamint későbbi rendelkezéseivel megengedte, hogy nagyobb gépek és mezőgazdasági eszközök eladása ügyében az iparosok és kereskedők a vásárló kisbirtokosokat lakhelyükön is felkeressék és velük ügyleteket kössenek, azonban rendkívül szigorú feltételhez van kötve az ilyen ügylet!

A miniszteri rendelet óvja a kisbirtokosokat a könnyelmű gépvásárlástól és megkívánja, hogy a jogügyletet ellenőrizze és tanácsával a rossz és drága gépek vásárlásában megakadályozza a kisbirtokost a községi előjáróság. Ezért a miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy a nagyobb mezőgazdasági gépek eladására vonatkozóan létrejött szerződések csak akkor bírnak érvénnyel, ha a községi előjáróság a szerződést pecsétjével és a bíró, valamint a jegyző aláírásával hitelesíti.

Azonban mégis mi történt a gyakorlati életben?!

A vigécek, az ügynökök járták a falvakat és árusították a törvény által tiltott rossz ipari készítményeket, nem törődve a súlyos következményekkel. A gazdaközönség pedig nem ismerve a törvényt és a miniszteri rendeletet, akár jó volt az áru, akár rossz, kifizette a vételárat és sohasem gondolt arra, hogy az áru vételárát neki megfizetni nem áll kötelességében, sőt a törvénybe ütköző eseményekért a kereskedő vagy iparos büntetőjogilag is felelős. Ha pedig a vételár nem fizetése folytán esetleg beperelték a kisbirtokost, a per során sohasem védekezett azzal, hogy az eladó kereskedő vagy iparos nem helyben lakó s így az általa létesített ügylet az 1900. évi XXV. törvény cikkbe ütközik, tehát semmis, hanem fizetett, mint a köles, nemcsak vételárat, de perköltséget is.

Ha pedig a miniszteri rendelet által megengedett módon nagyobb gazdasági gépet kínáltak a vidéken lakó kisbirtokosnak, akkor ismét elmulasztották a községi előjárósághoz fordulni, — ez nem is állott érdekében az ügynöknek, mert tarthatott attól, hogy az előjáróság lebeszéli a rossz vételről a kisbirtokost — hanem megkötötték egyszerűen az ügylet, a szerződést aláírták és ezzel az ügyök eltávozt.

Ez az ügylet szintén érvénytelen és semmis, ebből kifolyóan az iparos vagy kereskedő bírói uton követelését be nem hajthatja!

Gyakori volt az az eset is, hogy például egy nagyobb mezőgazdasági gépre, például cséplőgépre megkötötték a szerződést, a kisbirtokos magát a cséplőgépet nem látta, de bízott az eladó becsületességében és miután szüksége volt a cséplőgépre, azt meg is vásárolta. Megérkezvén azonban a cséplőgarnitúra, az első vagy második próba után rögtön megállapítható volt, hogy a gép nem megfelelő. Azonban mégis a kisbirtokos úgy, ahogy használta a gépet, amely azonban a silány anyag és egyéb okok folytán használhatatlanná vált. Időközben a vételárat kellett volna kifizetnie, de természetesen a vevő kiszáradt tiltakozott és igyekezett bizonyítani a maga igazát a tekintetben, hogy a gép használhatatlan. Ilyenkor talán minden egyes esetben az eladó iparos vagy kereskedő részéről az egyetlen érv az volt a vevővel szemben:

„Őn a szerződést a gép vételére vonatkozóan megkötötte, aláírta, a gépet mi elküldöttük, Ön átvette és használatba vette és most romlottan, használhatatlanul vissza nem vesszük, fizesse meg a vételárat.”

Egy igen kusza és nehéz jogi kérdés maradt fenn ilyenkor a perben, mert azt mondanunk sem kell, hogy az ilyen esetekben majdnem mindig a huza-vonának a vége perlekedés lett.

Maga a bíró is, a törvény ismeretében, a szigorú igazságosság alapján kételyben lehetett, mert hiszen, ha a hivatkozott törvény és rendelet meg is mondta, hogy nagyobb mezőgazdasági gépekre vonatkozólag is szükséges a jogügylet érvényességéhez a községi előjáróság előttemezése és hitelesítése, mégis nagyon súlyos érv volt mindenkor ezekben a perekben az eladó kereskedő vagy iparos álláspontja mellett az a körülmény, hogy a vevő a gépet átvette és használatba vette.

Különböző bírói felfogásokkal találkozunk a különböző perekben. Némely bírói ítélet kimondta, hogy azzal a ténnyel, hogy a vevő a gépet átvette és használatba vette, feltétlenül kötelezettséget vállalt, ennél fogva a vételárat köteles megfizetni és marasztaló ítéletet hozott.

Azonban ismerünk olyan bírói ítéletet is, amely kimondta, hogy miután a miniszteri rendeletben megirt előjárósági hitelesítés és előttemezés hiányzik, ezért a jogügyletet megsemmisítette és az eladót követeléssel elutasította.

A bírói ítéletekben mutatkozó ilyen eltérések folytán hivta össze Juhász Andor dr., a m. kir. Kuria ezidei elnöke a jogegységi tanácsot, amely minden kétséget kizáróan az utóbbi bírói állásponthoz csatlakozott és lényegében azt mondta ki, — amit cikkünk legelején szóról-szóra idéztünk — hogy igenis a jogügylet alaki hiányára a kisbirtokos akkor is hivatkozhat, hogyha a nagyobb gazdasági gépet átvette és használatba vette.

Török templomi ájtatosság.

A kép jobb felső sarkában a pap látható.

A szentesi „buzanap“

A második nagysikerű vidéki *buzanap* február hó 22-én, vasárnap, zajlott le Szentesen, a *Csongrádi Gazdasági Egyesület* rendezésében. A *Tóth József-színházban* folyt le a gyűlés, amelyet zsúfolt nézőtér hallgatott végig. A szentesi gazdákon kívül a környékből és távolabbi vidékekről tömegesen érkeztek a gazdák és sokan voltak ott a gazdasági munkások és a kubikusok köréből is. *Csongrádról* százan érkeztek, *Szegvárról* ötvenheten, *Mindszentről* negyvenen, szép számban *Orosházáról*, *Kunszentmártonból*, *Kiskunfélegyházáról*, *Hódmezővásárhelyről*, *Tiszakürtről*, *Tótkomlósról*, *Dorozsmáról*, *Nagy-mágocsról* s mintegy háromszázan a megye tizennyolc gazdakörének képviseletében.

Igazán ünnepes külsőségek közepette zendült fel a Himnusz, amely után a gyűlést *Szedes Ferenc* János dr. országgyűlési képviselő, a *Csongrádmezei Gazdasági Egyesület* elnöke nyitotta meg, majd *Für Géza*, a *Gazdasági Egyesület* főtitkára határozati javaslatot terjesztett elő.

— A szentesi gazdaggyűlés — mondja a határozati javaslat — azt kívánja, hogy a kormányzat a mai alacsony gabonárakarat minden rendelkezésre álló eszközzel *legalább a termelési költségek színvonalára emelje föl még az új gabonakampanyó előtt*. Tegye a kormány munkaprogramjává a *buzaváltás sürgős megoldását*, mert a megoldás továbbra már elődáz-hatatlán. A nagygyűlés teljes mértékben helyesli és magáévá teszi a földmiveltésügyi miniszternek az *egységes buzatípusra való áttérést célzó és a buzatermelés rendszeressé tételére vonatkozó programját*. Kívánja, hogy az egész Tiszavidéken egységes buzatípustermelési vezettségessé be és e célból a kormányzat hathatós támogatását kéri.

A határozati javaslatához elsőnek *Szabó Sándor* országgyűlési képviselő szólott hozzá. A kormányzat ma a legfőbb gondja, — mondotta — hogy a gazdasági válságon segítsen. A panaszok ideje lejárt. Meg kell vizsgálnunk a gazdasági bajok egymásrahatását, azután tömörölnünk kell a céltudatos munkában. Összetartással dolgozni és szeretettel kitölteni azokat a házigazdákat, amelyek a különböző társadalmi rétegek között mutatkoznak. Ennek a munkának előkészítését célozza a mai ülés is, amelynek előterjesztett határozati javaslatát elfogadják.

Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos a földmiveltésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta, majd így folytatta: A gazdasági kérdésben két kérdés dominál: a *buza kérdése és a gazdasági hitel problémája*. Az elsőben a buzafelesleg játsza a legfőbb szerepet. Ha eltűnik a felesleg, megoldódik a buza kérdése is. A kormányzat a *felesleg elhelyezése tárgyában már megindította a tárgyalásokat*. Dobbal azonban nem lehet verebet fogni, zajtalanul dolgozik s ez a zajtalan munka némelyek előtt azt a látszatot kelti, mintha misen történne. Pedig ellenkezőleg: a tárgyalások ott tartanak, hogy a *közeljövőben eredményeket várhatunk*. A hitelkérdés lényege az a biztonság, hogy aki hitelezni tud, biztos talajt akar látni, amikor pénzt kényeljezi. Hogyan bizhatna a külföldi tőke bennünk, amikor azt látja, hogy önmagunkban sem bízunk. Ezért bizalomra buzdítja a gazdatársadalmat. Nincsen semmi ok a kishitűségre. *Bizalomra és egymás megbecsülésére van szükség és arra, hogy ne utasítsuk vissza azt a kezet, amely szeretettel nyúl felénk*.

Krudy Ferenc országgyűlési képviselő szólott ezután a világválságról, amelyben *százezer métermáza felesleg konkurenciájával állunk szemben*. Hogy ennek veszedelmét ellensúlyozzuk, a kormányzatra és a törvényhatóságokra két feladat vár: a *gyors segítség*, a másik pedig, hogy *minőségbiztonság kell versenyre kelni*. Hála a Mindenhatónak, a *magyar föld alkalmas arra, hogy gazdánk ezt a versenyt állják ki*. A kísérletek bebizonyították, hogy nemcsak a tiszavidéki buza versenyképes, mert *Somogyban is termelt olyan buza, amely levette a Manitoba-buzát*. A külföldi malom- és pékiper azonban nem hajlandó alkalmazkodni a mi buzáink sokféleségéhez. Nekünk kell alkalmazkodnunk a külföldhöz, *egységes típusok termelésére törekedni, megállapítani, hogy melyik vidék melyik minőséges típus termelésére alkalmas s akkor, ha ez a rendszer megléte, a magyar buza elfoglalhatja méltó helyét a külföldön*.

A kísérletek alapján állapította meg a földmiveltésügyi miniszter a buza termesztésére és értékesítésére vonatkozó programját, amelyet — se jobbra, se balra nem tekintve — *kövesni kell, ha boldogulni akarunk*.

Cicatricisz Lajos felsőházi tag sürgette a *vízi utak megfelelő kihasználatát*. *Szabó Lajos*, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója azt sürgette, hogy a kormány minél gyorsabban valósítsa meg programját. *Vitéz Baskay Gyula*

dr. *Jószágigazgató* tartott ezután előadást arról, hogy a gazda ne elégedjék meg a buzatermesztéssel, hanem tegye változatosabbá gazdálkodását az elhanyagolt takarmánytermesztéssel, a gyümölcstermesztéssel, állat- és baromfi-tenyésztéssel. *Sallai János dr.*, a *Kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesület* elnöke, a pénzügyi-ügyhez és a gyárparhoz szólott, hogy segítsen a gazdákon addig is, amíg a természetesi rend reformja segít. *Herczeg János* kunszentmártoni községi bíró, *Pataki Imre*, a szentesi mezőgazdasági bizottság elnöke, *Balog Sándor*, a hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület alelnöke, *Erdőhegyi Nagy János*, a királyi Gazdakör elnöke, majd *Vass János* nagymágocsi birtokos szólalt fel, elfogadva a határozati javaslatot.

Csizmadia András országgyűlési képviselő mondott ezután lelkes beszédet, összefogásra szólította fel a gazdákat s arra kérte őket, hogy ne szégyeljük az utmutatásokat követni. *Csernő János* földbirtokos, majd *Mayerffy György* szentesi kisgazda szólalt ezután fel, aki különösen az olcsó zöldhitelet kívánta, valamint, hogy Szentesen közraktárt állítsanak fel, amely a buzaforgalmat lebonyolítsa.

A határozati javaslatot a nagygyűlés elfogadta.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Tilos vetési célokra felhasználni a fertőzött országok burgonyáját.

A földmiveltésügyi miniszternek tudomására jutott, hogy többen megkísérik annak a tilalomnak kijátszását, amely szerint burgonyarakkal, kolorádóbogárral, burgonyamollyal, vagy földibólhával fertőzött országokból származó burgonyát *vetési célokra felhasználni tilos akkor is, ha a burgonya a felsorolt betegségektől mentes is*. A miniszter a fertőzött behurcolásának és elterjedésének fokozottabb megakadályozása céljából tehát elrendeli, hogy ilyen származású burgonya behozatala esetén a címzett nyilatkozatot közzétesse kiállítani, hogy a behozott burgonyát *vetési célokra nem használja fel*, ilyen célra el nem bérlegenti, illetve semmiképpen nem működik közre, hogy a nyilatkozatban vállalt kötelezettséget más személyek hatályalanítsák vagy kijátszzák. A burgonyát behozó fél e kötelezettség megtartásának biztosítása céljából *köteles vagononként 3000 pengő biztosítékot a földmiveltésügyi minisztérium házipénztárába letenni*. Ha a burgonyát behozó fél a magyar királyi burgonyatermelési hivatal útján hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a burgonyát étkezési vagy ipari célra használta fel, a biztosítékot azonnal visszakapja.

Adómentes kristálycukor az inséges méhesládoknak.

Az *Országos Magyar Méhészeti Egyesület* kérésére a pénzügyminiszter az inséges méhesládok tavaszi felségítésére nyolc vagon *adómentes tiszta kristálycukrot* engedélyezett a méhészek között leendő kiosztásra. A cukor szétosztásával a pénzügyminiszter az *Országos Magyar Méhészeti Egyesületet* (Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. em. 6.) bízza meg, ahol a cukrot 80 filléres árban bocsátják a méhészek rendelkezésére. A méhészek a kedvezményes cukrot május 15-ig tartoznak kiváltani.

Babtermelésünk megjavítása.

A földmiveltésügyi minisztérium a babtermelés egységesítésére irányuló akcióját ebben az évben is folytatni fogja, de *kétségtelenül a jövő évre szükséges vetőmag biztosítására*. A vetőmagtermelés céljaira tíz fajtából összesen 410 métermáza vetőmagot bocsát rendelkezésre, amelynek az ára az összes beszerzési, kezelési, szállítási költségek beszámításával mázsánként gyöngybabnál 50 pengő, hosszú babnál 70 pengő, lapos babnál pedig 110 pengő. A földmiveltésügyi minisztérium utasította a mezőgazdasági kamarákat, hogy a vetőmagtermelésre csak a legmegbízhatóbb és önként vállalkozó gazdákat jelöljék ki. Ezek közül is csak azok a gazdaságok jöhetnek figyelembe, amelyek a *babot tisztán vetve legalább tíz, összesen művelve legalább negyven kat. holdon termelnek*.

Felvilágosítás a mentatermelésről.

A mentatermelés jövedelmezősége iránt nap-nap mellett érkező kérdések a földmiveltésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodájához. Az iroda szükségesnek tartja a következőkről tájékoztatni a gazdaközönséget: *A mentatermelés feltételül kifizetendő mezőgazdasági termelési ágazat*. A terme-

lősnek azonban határokat szab a külföldi szükséglet és ezzel kapcsolatos kereslet. Ezért, hogy a termelőket csalogás ne érje, figyelmezteti a gazdaközönseget, hogy a mentatermeléssel nagyban csak akkor foglalkozzék, ha a termelőndő áru elhelyezését előre biztosítani tudja. A gazda saját érdekében csak olyan vállalkozásokkal kössön mentatermelési szerződést, amelyek a termelvény átvételére megfelelő biztosítékot nyújtanak. A földmivélségi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodája (V., Kossuth Lajos-tér 11.) az összes gyógnövényekkel kapcsolatos kérdésekben készséggel áll a gazdaközönség rendelkezésére.

Tenyészikavásár Miskolcon.

A Borsod-Gömör- és Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület Miskolcon 1931. évi március hó 8-án, vasárnap a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara támogatásával és a M. Kir. Gazdasági Felügyelőség közreműködésével egy napig tartó tenyészállatvásárt rendez a Vásártéren lévő és az egyesület tulajdonát képező istállóban. Erre a tenyésztők csak saját tenyésztésű és jellegzetes pirostarka tenyészikáit, továbbá kanjai hajthatók fel. Az eladó tenyésztők részvételi szándékukat a felhajtandó tenyészállatok fajtájának, korának megjelölésével legkésőbb március hó 6-ig a Borsod-Gömör- és Kishontvármegyei Gazdasági Egyesületnél (Miskolc, Horthy Miklós-tér 16.) levélben jelentsék be.

Megindult a burgonyakivitel.

A Mezőgazdasági Exportintézet felhívja figyelmét a burgonyatermelő gazdáknak, hogy az exportüzlet az idő enyhülése következtében ismét megindult és nagyon élénk kereslet mutatkozik Olaszország részéről kedvező árk mellett. Elsősorban az egészséges, válogatott, fajtiszta étkezési burgonyákat keresik, de akadnak vásárlók vegyes, másodrendű áruira is. Jelenleg az exportra alkalmas burgonyafajtákért a következő termelői árak érhetők el: szabolesi Ella burgonya feladóállomáson 6.50—7.50; szabolesi Krüger burgonya feladóállomáson 5—5.50; dunántúli Ella burgonya, Gyékényes paritás 7.50—8; dunántúli Krüger burgonya, Gyékényes paritás 5.50—6 pengő.

Magyar golya a Fokföldön. A fokföldi (délafrikai) Kafrarian-Muzeum igazgatója a napokban értesítést küldött a magyar királyi madártani intézetnek, amelyben bejelentette, hogy január hó 23-án a Fokföldön Engoebó város határában holtan találtak egy golyát, amelynek lábán a következő feliratu gyűrű volt: *M. O. Sz. Klebelsberg Kunó gróf madárvártája Székesfehérvár Hungária 1031.* A muzeum igazgatója a gyűrűs golyát is elküldte az intézetnek. A golyát az elmúlt nyár folyamán gyűrűzték fel Székesfehérvár környékén s a derek madár több, mint háromszáz kilométert repült, míg Délafrikába ért.

Harc a — kalácsért.

Az angol diákoknál szokásos ez a játék. A szakács a levegőbe dob egy jókora kalácsot és a kiválasztott diákok rárohannak. Az a győztes, aki a legnagyobb darabot kaparintja meg a kalácsból.

Pipázók figyelmebe!

A világ hírv **ADLER FÜLÖP FIA**
tajtékipakészítő cég,
Budapest, V., Deák-tér 1.

tajtékipipáknál és szipkáknál, valamint valódi borostyán szipkáknál

117 éves fennállása
alkalmából **március** havában

20% engedményt ad
közismerten szabott áraiból.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

A belügyminiszter figyelmeztetése a Franciaországba kivándorlókhöz. Scitovszky Béla dr. belügyminiszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben figyelmezteti mindazokat, akik Franciaországba munkavállalás céljából utaznak, hogy saját érdekében csak akkor keljenek utra, ha a francia munkaügyi minisztérium, vagy pedig a francia földmivélségi minisztérium által látalmazott munkavállalási szerződéssel rendelkeznek. Aki munkavállalási szerződés nélkül megy Franciaországba, ott munkához nem juthat s mivel sem a magyar követség, sem pedig az ottani magyar egyesületek — anyagi eszközök hiányában — nem segíyezhetik, igen hamar nyomorba kerülhet.

Földmunkások gyűlése Gyulán. Az Országos Központi Hittársulatokhoz tartozó földmunkás vállalkozó szövetkezetek február hó 22-én Gyulán közgyűlést tartottak, amelyen a központ részéről Steuer György dr. országgyűlési képviselő jelent meg. A közgyűlésen a földmunkások súlyos gazdasági helyzetét vitatták meg, majd pedig határozati javaslatban kimondták, hogy feliratban kéri a kormányt a *közmunkák sürgős megindítására, a földmunkások versenytárgyalás mellőzésével a földmunkás szövetkezeteknek való kiadására, továbbá kéri, hogy a földmunkáknál hivatásos kubikusokat alkalmazzanak.* A közgyűlés a maga részéről elítélte a közrendet veszélyeztető tüntetéseket és zavargásokat, melyekkel a munkanélküliség súlyos kérdését megoldani nem lehet.

Felhívás a komáromi hős halottak hozzátartozóihoz. A cseh megszállás alatt lévő Komárom római katolikus egyházközségének elnöksége felkéri a világháboruban hős halált halt komáromi születésű és illetőségű, katolikus vallású katonáknak hozzátartozóit, hogy hős halottjaik adatait Mayer Imre dr. pápai kamarás, apátplébános címére Komáromba megküldeni sziveskedjenek. Az egyházközség közönsége a komáromi Szent András-plébánia templomban a hős halottaknak diszes emlékművet állít s a hősök neveit márványba vési. Mivel az emlékmű munkálatai már annyira előhaladtak, hogy felállítására rövid időn belül megtörténhetik, az adatok sürgős közlése szükséges.

Budapest polgármesterének félevesi jelentése. Sipőcz Jenő dr. polgármester február hó 25-én tette közzé az 1930. év második feléről szóló jelentését. A jelentés adatai szerint ezen idő alatt a főváros több, mint tízenkilenc millió pengő értékű közmunkát adott vállalatba. A közigazgatás munkájáról szóló beszámolóban a polgármester részletesen közli az insztaekcióra vonatkozó adatokat, amelyek szerint október 6-ától kezdődően a főváros haterkeztésű ebédet osztott ki ingyen a felnőttek számára, míg tízenkétezer gyermek kapott napi négy fillérért ebédet. Decemberben a felnőttek étkeztetését 15.000-re, a gyermekekét pedig tízennyolcezerre emelte fel a főváros s ezenkívül még ötezer felnőttnek naponta husz fillérért adott ebédet. A munkanélküliség enyhítésére háromszázezer pengő karácsonyi segélyt osztott szét a főváros, míg az uszvevezett szellemi szükségmunka révén közel ezerhatszáz részesültek havi nyolcvan pengő javadalmazásban.

Megsemmisítették a makói községi választásokat. A közigazgatási bíróság a napokban megsemmisítette Makó város valamennyi kerületében az 1930. január 16-án megtartott képviselőtestületi választást. A választás megsemmisítésének oka az volt, hogy mind a tizenhárom választókerületben csak egy-egy szavazatszedő küldöttséget alakítottak, jóllehet mindegyik kerületben több, mint száz, sőt egyes kerületben ezer választó volt s szavazásra a törvény által megszabott hét órai időköz alatt a választók jelentékeny része nem szavazhatott le. Ennyi idő alatt ugyanis hatszázaléknál több választó alig képes leszavazni.

Mentőorvosok balesete. Február hó 22-én reggel baleset érte Budapesten a mentők egyik segélyautóját. A mentőket balesethez hívták s a kivonult mentőautót a Hortly Miklós-uton meg akart előzni egy lovaskocsit. A gyors fékezés következtében azonban a gépkocsi tengelye eltört és a kocsi nekivágódott az útszélnak. A baleset következtében a kocsiiban ülő Dömjén Lajos és Nagy József dr. mentőorvosok súlyosan megsérültek és agyrázkódást szenvedtek. A súlyosan sérült mentőorvosokat egy másik mentőautó szállította a sebészeti klinikára. A mentőorvosok állapota javulóban van s remélik, hogy a közeljövőben felgyógyulnak.

Robbanás a magyaróvári műselymgyárban. Február hó 25-én, délelőtt a magyaróvári műselymgyárban robbanás történt, amelynek két halálos és négy súlyosan sebesült áldozata van. A helyszínrre kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy a robbanás a gyár egyik pincehelyiségében történt, ahol néhány munkás az éter és nitroglicerint vezető csöveket javította. Munkaközben az egyik cső szétesett és a kiömlő nitroglicerin felrobbant. Cseh Albert és Lauber Lóránd munkások olyan súlyosan megsérültek, hogy néhány óra alatt kiszenvedtek. A robbanásnál még négy munkás súlyosan megsebesült. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

BEVÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

A VASÁRNAP KIADÓHIVATALA

TÖBB OLDALRÓL MEGNYILVÁNULT KÉRÉS FOLYTÁN ELHATÁROZTA, HOGY MINDEN ELŐFIZETŐNEK A LEGNAGYOBB KÉSZSÉGGEL SEGÍT A BEVÁSÁRLÁSNÁL, HOGY PÉNZÉÉRT JÓ ÉS OLCSÓ ÁRUT KAPJON.

KÉRJÜK TEHÁT LAPUNK TISZTELT OLVASÓIT, HOGY MIELŐTT BÁRMIT IS RENDELNÉNEK, IRJÁK MEG

A VASÁRNAP KIADÓHIVATALÁNAK

HOGY MIT ÓHAJTANAK VENNI ÉS MI MEGADJUK A MEGFELELŐ UTBAIGAZÍTÁST, EGYUTAL KIESZKÖZLJÜK A LEGMENSZEBB MENŐ — ÁRENGEDMÉNYT.

A VASÁRNAP KIADÓHIVATALA

KÉSZSÉGGEL KÖZBENJÁR ELŐFIZETŐINEK MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK KELTETŐ GÉPEK BORÁSZATI CIKKEK ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK RUHÁZATI CIKKEK HÁZTARTÁSI CIKKEK ÉS RÁDIÓ BESZERZÉSÉNél

MINDEN KÉRDÉSRE VÁLASZOLUNK!

VÁLASZBÉLYEG MELLÉKLEPŐDŐ!

A VASÁRNAP KIADÓHIVATALA

Halálos gyógyszeresere. Végzetes gyógyszeresere következtében február 25-én délután Budapesten elhunyt *Obitz Gáborné*, az ismert labdarugó fiatal felesége. Obitznének gyomorfájdalmi voltak és fájdalmas enyhítésére a szomszédságban lévő *Naugewürtz* Béla szerelő feleségétől karlsbadi sőt kért. A szomszédlaszony át is adott Obitznének egy zacskót, amelyben felhársoni por volt. Obitzné egy kanállyal bevett a porból, amelyetől azonban rosszul lett és heves görcsök lepték meg. Obitz azonban mentőket hívott feleségéhez, akik megállapították, hogy a szerencsétlen asszony *heresót vett be és a mentők megérkezése után néhány perccel kiszenvedett*. Halála után derült ki, hogy végzetes gyógyszeresere történt. Obitz Gáborné ugyanis karlsbadi só helyett mérges heresót kapott szomszédlaszonyától, amit mosásnál rozsdafoltok eltávolítására szoktak használni. A halálos tévedést az okozta, hogy a mérge is éppen olyan fehér zacskóban volt eltelve, mint a karlsbadi só.

Kerítés-kapu. Acélfutór. Kertifutór. Haidekker-féle garatalt márnka. Képes árjegyzék ingyen. Kérje: Haidekker Sándor rt.-től Budapest, VIII., Üllői-ut 48/27.

A kömlői földmivetalosok sikere Egerben. A kömlői római katolikus földmivetalosok a napokban nagy sikerrel vendégszerepelt Egerben. Az érseki városban, a Ferencndi Barátok templomában ünnepi mise volt, amelyen a földmivetalosok latin misét énekelték. Este a dalárda az egri földmivetalosok körében hangversenyt tartott, amelyen a város előkelőségei közül számosan megjelentek. A sikerrel szerepelt dalosokat *Urban Gusztáv dr.* jogakadémiai tanár és *Petró Kálmán* egyházmegyei jogtanácsos köszöntötték.

Önként jelentkezett a kishéri takarékpénztár sikkasztója. *Linger Hugó*, a kishéri takarékpénztár könyvelője, éveken keresztül kisebb-nagyobb összegeket sikkasztott. A sikkasztó könyvelő február hó 22-én Kishérről Győrbe utazott, hol jelentkezett a rendőrségen s elmondotta, hogy negyven ezer pengőt sikkasztott. Az önként jelentkező sikkasztó könyvelőt őrizetbe vették. *Linger* az eltulajdonított összegeket elkártyázta.

Meghalt Újpest leggazdagabb koldussasszonya. A napokban Újpesten elhunyt *Kömíves Lászlóné* koldussasszony, Pest-környéki leggazdagabb koldussasszonya. Kőművesné mintegy két héttel ezelőtt gyengélkedni kezdett és ekkor a bankban félretett pénzéből kétezerháromszáz pengőt kivett s ebből előre kifizette a szegényházi ápolást, továbbá temetésének költségeit. A koldussasszony a temetkezési vállalatnál első osztályú temetést rendelt magának s a temetésért hatszáznyolevan pengőt fizetett a vállalkozónak. Kőművesné végrendeletében lakását, butorait, továbbá kétezerhátszáz pengő bankbetétjét egyik barátjának hagyta. A végrendeletből törvényes férjét, Kőműves Lászlót, aki a szegényház ápolója, kizárta.

Megharapott egy állatorvost a veszett tehén. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a napokban *Nagybajom* községben. Az egyik gazda tehene megbetegedett és az állat gyógykezelése végett elhívták *Lévay Pál* állatorvost. Alig kezdte meg *Lévay* a beteg állat megvizsgálását, amikor az állaton kitért a veszettség és háromszor az állatorvos karjába harapott. A dühöngő tehenet vasvillákkal leszúrták s a megunt orvost azonban felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe. A községben husz tehenet vettek zár alá s elrendelték négy szarvasmarhának azonnali kiirtását.

Elütötte a motorkerékpár és meghalt Magyar István repülőtiszt. *Magyar István*, az ismert nevű repülőtiszt, a napokban néhány barátjával a sashalmi országúton haladt, amikor koltott lámpákkal egy oldalkocsis motoros közeledett feléjük. Magyar Istvának már nem volt ideje félreugrani a kerékpár elől s a motor oldalkocsija elütötte. A pilótatiszt a gázolás után saját lábán bement a Gyáli-úti kórházba, ahol tetanusz-injekciót kapott. Másnap Magyar jobban érezte magát és kiment a repülőterre, itt azonban rövidesen rosszul lett és eszméletét veszítette. Kórházba szállították, de már nem lehetett segíteni rajta és este meghalt. Megállapították, hogy *halálát koponya alapi törésből származó agyhártyagyulladás okozta*. A rendőrség vizsgálatot indított a gázoló motorkerékpáros közrekerítésére.

Olvadó, társaskörök, vendéglősök és kaszinók figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent *Pathé-Baby* hirdetésre és megjegyezzük, hogy állandó keresetet jelent egy ilyen gép felszerelése, ami egy fillérbe sem kerül. *Ezzel a géppel olcsó mozielődést lehet tartani minden üzemenköltség és engedély nélkül.* A cég dímentesen elszállítja a gépet a kívánt helyre, felszereli és üzembe helyezi, csupán a műsorért fizetendő kölcsöndíj. Bővebb felvilágosítást nyújt a *Vasárnap* kiadóhivatala, Budapest, VIII., József-körút 5.

A „Vasárnap“ a mezőgazdasági kiállításon.

A mult esztendőben a „Vasárnap“ a vidéki gazdaközönység háláját és elismerését érdemelte ki azzal, hogy a „Mezőgazdasági Kiállítás és Vásáron“ pavillont állított fel és a vásár egész ideje alatt, a kiállítási területen, teljesen ingyen, minden tekintetben tanácsokkal és utbaigazításokkal látta el a Budapesten időző gazdaközönseget. Az idei kiállításon kiadóhivatalunk ismét felállítja a „Vasárnap“ pavillonját, hogy ismét jó tanácsokkal siethessen a gazdák támogatására.

Leégett a nagyatádi selyemgyár raktára. Február hó 28-án hajnalban *Nagyatádon* kigyulladt a *Mez*-féle selyemfonógyár áruraktára. A kapus azonnal értesítette a gyár munkásait, akik a megérkezett tűzoltók segítségével hozzáláttak a tűz eloltásához. A selyemmel megrakott raktárhelyiség azonban olyan hatalmas lánggal égett, hogy annak megmentésére gondolni sem lehetett, mire a tűzoltók a raktár közelében lévő gyár megmentésén munkálkodtak. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a tüzet öngyulladás okozta. Az elpusztult selyemáru értéke egy millió pengő.

Véletlenségből agyonlőtte barátját egy vadőr. *Varga* Péter vitnyédi vadőr a napokban Kapuváron letette a vadőri vizsgát s hazatért Vitnyédre, ahol beállított barátjának, *Horváth* Lajosnak a szatőcsüzetébe. *Varga*, vadőri vizsgáról beszélgetve, ráfogta puskáját barátjára és azt kérdezte tőle, hogy agyonlője-e? A következő pillanatban a puská elszállt és a kereskedő holtan rogyott össze. *Varga* azonnal elrohant a községi előljáróságra, ahol bejelentette tettét. A szerencsétlen vadőr azzal védekezik, hogy nem tudta, hogy a puská töltve volt.

Magyarok nyerték a páros műkorcsolyázás világbajnokságát. A német fővárosban, *Berlinben*, a napokban bonyolították le a sportpalotában a páros műkorcsolyázás világbajnokságát. A verseny alkalmával az első díjat *Rotter* Babi és *Szollás* László magyar pár nyerte. A páros bajnokság második helyét is a magyarok nyerték, még pedig *Orgonista* Olga és *Szalay* Sándor. A harmadik helyet az osztrák pár nyerte el, míg a németek a negyedik helyre kerültek.

Szerb repülőgép Mohács fölött. Február hó 26-án délután egy kétüléses szerb katonai vadász-repülőgép jelent meg Mohács város fölött. A gép nagyon alacsonyan repült, úgy hogy a bennülőköt tisztán ki lehetett verni. A folyamség rálőtt a kénkedés gyanúja alatt álló gépre, de a lövés nem talált. A pécsi szerb konzul szerint a gép állítólag eltévedt és azért szállt olyan alacsonyan, hogy tájékozódhassék.

Zavargás a pécsi egyetemen. Február hó 24-én a pécsi egyetemen diákzavargás volt, amelynek következményeként *Bozóky* Géza dr. rektor az egyetemet két napra bezáratta. Az egyetemi zavargás az egyik moziban kezdődött, ahol a műsoron lévő film előtt bemutattak egy reklámfilm, amely a pécsi zsidó menzabáljáról készült. A mozgóban jelenlévő kereszténydiákok hangosan tiltakozni kezdtek a zsidó reklámfilm ellen, mire a nézőtérben lévő néhány zsidó hallgató, — amikor a pécsi székesegyház képét vetítették — hagosan kiabálni kezdett. Másnap az egyetem hallgatói az anatómiai intézet előcsarnokában igazolásra szolgáltatták fel a zsidó hallgatókat és az igazolatásból csakhamar verekedés lett, melynek során két zsidó hallgatót tetleg bántalmaztak. *Bozóky* Géza dr., hogy a további zavargásoknak elejét vegye, az egyetemi előadásokat két napon át szüneteltette.

A dunaföldvári főjegyző bünpere. Ismeretes, hogy *Huber* Ferenc dunaföldvári községi főjegyzőt hónapokkal ezelőtt különböző szabálytalanságok miatt állásától felfüggesztették és megindították ellene a fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárással kapcsolatban a székszárdi királyi ügyészség is vizsgálatot indított *Huber* Ferenc ellen, majd a főjegyzőt és *Nagy* János adóhivatali ellenőrt mult év augusztusában letartóztatták. A vizsgálat során még huszan kerültek vád alá, akik közül tizenegyet a február hó 21-én megtartott főtárgyaláson elbocsátottak, mivel az elhangzott tanuvallomások során kitűnt, hogy a vádlottak nagyrésze önkéntelenül vált részesevé a főjegyző által elkövetett szabálytalanságoknak. A bíróság a bűnperben nem hozott még ítéletet s több napos tárgyalás után a per tárgyalását április 9-ig elnapolta.

Betörőknek nézte a mentőket. Február hó 26-án *Szegeden*, a dorozsmai soron a járókelők egy eszméletlenül fekvő nőt találtak. A kihívott mentők megállapították, hogy az ismeretlen nő lúgköldattal mérgezte meg magát és azonnal hozzáláttak a szerencsétlen nő megmentéséhez. A mentők néhány ház atájan kopogtatni kezdtek, hogy a lakóktól a segélynyújtáshoz tejet kérjenek, így bezörgöztek *Frischmann* Gábor kereskedőhöz is, aki azt hitte hogy betörők akarnak hozzá behatolni és ezért telefonon értesítette a rendőrséget. A rendőrség központi ügyeletéről rögtön kerékpáros járőr sietett *Frischmann* háza elé, ahol azonban a betörők helyett a mentőket találták, amint az eszméletlen állapotban lévő asszonnyal foglalatkoskodtak. A mentők az öngyilkosjelölt asszonyt kórházba szállították, *Frischmann* pedig megnagyodva nyitotta ki üzenetét, mert a betörőknek hitt mentők is eltávoztak a helyszínről.

Elitelték a miniszterelnök rágalmazóját. A gyulai törvényszék a napokban tárgyalta *Lusztig* Géza dr. békéscsabai ügyvéd bűnperét, aki ellen *Bethlen* István gróf miniszterelnök felhatalmazására sajtó útján elkövetett rágalmazás címén indult eljárás. *Lusztig* a békécsi *Alföld* című napilap egyik számába egy hosszabb cikket irt a miniszterelnökről, akif genfi útjával kapcsolatban megrágalmazott. A törvényszék rágalmazásban mondogta ki bűnösnek az ügyvédet és ezért nyolc hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott a bűnösség megállapítása miatt, az ügyész pedig súlyosbításért fellebbezett.

Lezuhant egy hetvennyolc éves repülő. *Newyork* közelében a napokban lezuhant *Davis* Emry gyárigazgató, aki egy motornélküli repülőgépen szállt föl, amelyet maga szerkesztett. Az öreg pilóta két évig dolgozott gépén és az utolsó kísérlet előtt azt hangoztatta, hogy az általa szerkesztett repülőgép döntő jelentőségű találmány a siklórepülés történetében. A szerencsétlenül járt pilóta alig emelkedett ötven méter magasba, amikor gépe váratlanul felfordult, lezuhant és a pilóta életét veszítette.

A „Földeáki Tornaklub“ műkedvelő gárdája a „Piros bugyelláris“ szerepeiben. A kiténő előadás január hó 18-án zajlott le igen szép sikerrel. A rendezés és bemutatás munkáját Hegedűs Béla római katolikus lelkész végezte.

(Beküldte Szakács Mihály.)

PÁSZTORTÜZ.

A rőfös kolbász.

A tél a legbarátságosabb, legbarátkoztatóbb időszak, de csak, ha tele a kamránk, pincénk, csürünk, meleg a szobánk. Már a sokat szenvedett, talpatlan eszimbán messze határokat beköborolt királyi költő: Petőfi Sándor megtalálta a téli boldogságot „a barátosok fűtött szobában”. Nem kellett ennek éppen palotának, kastélynak, kőoszlopos tornácú kuriának lennie, egy-egy mestergerendás, nádfedeles fehér kis falusi, tanyai ház a bubos kemencéjével őszintébb, enyhébb, melegebb helyre volt mindig felmőltnek, gyezmeknek, az ablakba rakott muskátli virágnak, szép rozmaringszálnak.

Ma, amikor olyan sok helyen szűkös, szegényes a kamara, pince, ürességtől tátong a rakományos csűr, s a fűtött szoba miatt is gondokat szenved a szegénység, nehogy kishitűvé keseredjünk, reményiséget veszítsünk, hogy ennek a magyarságot dermesztő trianoni télnek nem lesz soha vége és a szabadság tavaszát hiába várjuk, begyújtok imhol a drága emlékezők öreg kandallójába. A kandallók tüze ugyanis nemcsak melegít, hanem világosságot is szór a jégvermeknek, az ablakba rakott mesélgetni, beszélni a régi szép időről. Ez az elmerengés, ezek az emlékezők mi reánk is ráférnek.

Bizony szép, bizony nagyon kedves, barátságos volt a hajdani magyar tél. Nem a gondok fekete hullói kergették a küzdre-küzdő embert. A vastag hótakaró alatt nemcsak az anyaföld pihent édesen, hanem hőborította falusi hajlékaikban, pusztai tanyaikon — az egész estendő kemény munkái után — pihentek az emberek, szőttették, kötötték hajukat az igazán állatok. Még a rideg gulyák, egyéb nyújak is pihenőztek a szalmaon, szénával rakott jászolaiknál.

A tél az elpihenő régi magyaroknak az ünnepségek, a szárazokozások végülküli sorozatait ölelte össze, mintahogy a gyerekeknek a tavaszi náncos koszorú fon és kötőget a mezők tarka kis vadvirágjaiból. Ilyenkor a templomba mindenki eljáromaghatott. A malomalatti regélgetések, később az olvasó-körök szép évezetei ilyenkor jártak. Iszánkban vadpecsenyéért vadászni kiruccantak. A fonóka, disznótör, névnap, kézfogó, lakodalom, kálirátó, borkóstolás, esti szomszédolás, kukoricahántás, morcsolás, pálinkafőzés, nádfézés, kint a nagyréten a léken keresztül a halfogás, csikaszat a jégtől borított friss vízbe ilyenkor járt. A „hálokba” szorított dohányt télen szánkolták be a híres dohányheverlő magazinokba. A lóval, barommal egy-egy nézetesebb téli vásárra is elmentek az inkább már változatosságra vágyó gazdák. A rakományos kerek szakmásként horoggal tépázták, a szénaboglya illatos szálait szénarágóval borotválták. A répkapucok, az elvermelt krumpli körül is sűrűn forgolódtak. Édesparázs tők sült a kalácszagu, hurka-kolbásztól illatozó kemencékben. A kisesikók, kishorjók, kisharjók, kismalacok szaporodása külön-külön mind legkedvesebb ünnepi esemény volt. Amikor pedig fát döntögettek, a veszekedett öreg tuskókat ásongatták, s iparkodtak darabokra szétvenni, lekirázkozott mindenkiről a — kőden. . . Az olajúto malmok kéménye csak ugy erérette a bodorfüstöt. A száraz malmokba lisztet őrletni, daráltatni sűrűn eljártak. Nehogy ellustuljon kocsisárol, bérésével együtt: — a ló, az ökör, lassu mozgással hordták a trágyát a szántó-földekre, a százesztendő vén csőszöklőt brizett szőlőskertekbe. Egynéként a háztól, a tanyaól messzebbre nem igen mozgólódt téli pihenőn a boldog régi magyar.

A debreceni téli vásár következtével mégis neki-neki lóduktak. A befűjt országuton hasig érő hóban kórték az utat a pirosra esipett arcu, vidám, egészséges koravának. „Hő, megállj! . . . Itt a fogadó!” felirattal a Zöldág, Jajgató, Cserepes, Verébrás, Messzelátó, Mélyvölgy, Rózsás, Nyulas, Dobogó és egyéb jeles pusztai eszárdák hírogatólag meg-megállították a jökevdű utast. Egyszer-egyszer a fergeteg is az „állásba”, a eszárdába szorította a vásáros népet. Az ilyen idők sokszor emlékezetesek maradtak, mint amikor a Hortobágyak-menet a kietlen országuton kocsisával, lovasul együtt megfajított Sisay, az újrórosi póstamester. . . Noha a farkasoktól szörnyen féltek, Fáraó-népe, a füstös muzikus cigányok is eszadlatosképpen megtaláltatódak a híresebb eszárdákban. A kóbor betyárlegények sem mindányban voltak harapósak. Dalolni, táncolni, mulatni náluk szebben senki sem tudott, ki-

váltképpen, ha sikerült megdézsmálni egyik-egyik gazdag eszadó-kupec börtáskáját. A pálinkának meg: „gyógyrium, — ne-rángass, — drótos, vegyes”, stb. volt a neve és a forralt mézes borba unnyi paprikát, borsot raktak, hogy attól száz német ezerfelé magyart volna eggyellen kortyintástól. . . Némelyik magyar még télen is egyedül a vastag kender gatyában járt. Az inge meg olyan kurta volt, hogy a hasát, a köldökét vel sem takarta. Mégis ezeknek a cserzett bőrű kemény pusztai embereknek a hasára sohasem kellett fedőt melegíteni. . . Egyébként „rézhasuaknak” is nevezték őket. . . Nehéz lóbbor volt a eszámájuk. Szőrös bórkuemájuk alatt az ólomgombos végű, farkosos hajfonataik pogánykori divatként kigyóztak. . . A temérdek terhű, bokáig leérő nagy birkabőr és szőrös subájuk bármely kemencénél forróbb volt. A náthát sem ősmerték. A kolbász volt a legkedvesebb hüvelyes edetlök. Midőn kedvük kerededett, étvágyuk támadt Debrecenben, a Kőmives urak „Pipagyuító-eszárdájában” rőfhosszant vadagoltatták maguknak a finom fűstölt, paprikás, fokhagymás debreceni kolbászt az áldomdosások közben.

— Nekem ilyen hosszú adogot süssön! — Egyik-egyik óriás subás magyar szélesen kétfelé tárta izmos karját. Másik a derekára mutagott:

— Olyat vájjon nekem, ami a derekamat körüléri! — Ebben az időben már két-garas pénznek számított. Az ezüst huszas éppenséggel nagypézt volt. Kenyér, kolbász, borital jutott a legszegényebbeknek. A tisztas kisipar meg olcsón, tartósan ruházta az igénytelen földg magyar. A rőfös debreceni kolbásztól még sohasem fulladt meg senki sem. . . Sokan a régi atyák közül rücskösök, ragyások is voltak. . . Boldog arany-idők! . . . Ha verekedés közben agyon nem ütötték, akár száz évig is élt az egyik-egyik ilyen „rézhasu” magyar.

MÓRICZ PÁL.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 8-án, vasárnap.

Kirakodóvásár: Budapest, Gyoma. — **Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár:** Monor.

Március hó 9-én, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Akasztó, Csákvár, Csögle (sertésvásár bizonytalan), Bárány (sertésvásár bizonytalan), Dunaszekes, Füzesabony, Jézfényeszaru, Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Kismarja, Nagydorog, Nova. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Nemessándorháza. — **Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár:** Szöny, Tinnye, Újszász, Vajszló, Veszprém. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Hatvan, Kálló, Szécsény.

Március hó 10-én, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Báté (sertésvásár bizonytalan), Gönc, Lengyelvölgy (sertésvásár bizonytalan), Magyarbóly, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Sajószentpéter, Sóskut, Sümeg, Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan), Tiszaróff. — **Kirakodóvásár:** Kálló, Szécsény, Hatvan.

Március hó 11-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Gyöngyöspata, Nyirbogdány, Polgár, Újmalomsok. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Székesfehérvár.

Március hó 12-én, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Badacsonytomaj, Bodvaszilas, Osorna, Gálosfa (sertésvásár bizonytalan), Hajdúhadház, Jásztelek, Karád (sertésvásár bizonytalan), Kecskemét, Körmen, Nyirábrány, Ráckozár, Sajtoskál (sertésvásár bizonytalan), Somogyfámsón (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentgrót — **Ló- és marhavásár:** Devecser. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Jánk. — **Marha- és kirakodóvásár:** Répceszentgyörgy.

Március hó 13-án, pénteken.

Marhavásár: Gyöngyös.

Március hó 14-én, szombaton.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Görgeteg, Hosszúhetény, Somogyfád, Szegvár. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Battonya, Elek. — **Sertésvásár:** Kiskunfélegyháza.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Vámör akarok lenni, most husz éves vagyok, négy középiskolát végeztem. Hol érdeklődjem a felvételt végett? (Cs. J., Mezőkövesd.) — **Felelet:** Tudakozódjék bármelyik vámörkerületi parancsnokságnál, vagy pedig Budapesten, a vámörésg főparancsnokságánál, VI., Lehel-utca 35.

Kérdés: Községünkben az utóbbi időben nagyobb számban hullottak el a baromfiak. Az elhullott állatok kezdetben láthatóan levették voltak a elhullás után a baromfi bőre kékesfekete lett s a hulla undorító szagot terjesztett. Az állat zuzaja kellelénél jóval nagyobb volt. Miben pusztultak el a baromfiak és hogyan lehetne a betegség elten védekezni? (V. B., Gyermely.) — **Felelet:** Leghelyesebb lenne állatorvossal megvizsgáltatni 1—2 hullát, mert tudni kell a betegség okát. Valószínűleg baromfikerületi uralkodik a községben. Ebben az esetben a már betegeket szőrummal kell beojtani, a többieket pedig előbb szőrummal, azután hét napra pedig Manninger-féle vakcinával. A szőrumadag kistestű tyuknak 2 köbcentiméter, kacának és nagy tyuknak 3—5 köbcentiméter, ludnak 5—6 köbcentiméter. A vakcina adagja kistyuknak 1 köbcentiméter, kacának és nagytestű tyuknak 2—3 köbcentiméter, ludnak 3—5 köbcentiméter. Ugy a szőrumnak mint a vakcinának köbcentiméterre 4 fillérbe (100 köbcentiméter 4 pengőbe) kerül. Az ojtás mellett az udvarok és ólok söpredékét el kell égetni, az ólokat fertőtleníteni.

Kérdés: Mivel lehet kimosni a női oroszát, hogy a minta ne fogja meg a kabát anyagát? (K. L., Földes.) — **Felelet:** Ajánljuk, hogy langyos vízben, szappanfórgáccsal mossa ki az oroszát. Ha az anyag finom, s a festék jó, úgy nem fogja meg az anyagot. Ha azonban a festék olcsóbb minőségű volt, könnyen meglehet, hogy kioldódik és megfogja a kabátot.

Kérdés: Hová forduljak, hogy a földmivélsügyi minisztérium által a burgonyatermelők számára juttatott kedvezményes mértékből takarmányrépa alá kapjak néhány métermázsát kísérletezés céljára? (K. L., Kisujtszállás.) — **Felelet:** Az illetékes mezőgazdasági kamara utján forduljon a földmivélsügyi minisztériumhoz.

Kérdés: Pénzügyör szeretnék lenni, milyen végzettség szükséges, hogy felvegyenek? (F. J., Tas.) — **Felelet:** Különösebb iskolai képzettséget nem kívánnak. Felvételt végett forduljon valamelyik pénzügyör laktanya parancsnokságához; Budapesten. A kérvényeket a m. kir. pénzügyör laktanya parancsnokságához kell benyújtani (VIII., Flummei-ut 6. és IX., Mátyás-utca 16. szám.)

Kérdés: Erdőör vagy vadör szeretnék lenni. Most 28 éves, nős, családós földmives vagyok, hat elemi iskolát végeztem, hová forduljak? (P. G., Igar.) — **Felelet:** Erdőöröket és vadöröket a magyar királyi erdőöri iskola (Szeged-Királyhalom), továbbá a magyar királyi erdőöri és vadöri iskola (Esztergom) követheti. Az iskolákba négy elemi osztályt vézett 18—25 éves fiatalembereket vesznek fel, ha van már egyéves rendszeres erdőgazdasági gyakorlatuk. A pályázati kérvényeket június hó 1-ig kell benyújtani az iskolák igazgatóságához. Ajánljuk, hogy a gyakorlat elvégzése után felveszlik-e az iskolába. Az iskolákon kívül bizonyos időközönként a magyar királyi erdőgazdaságozknál tartott tanfolyamokon is lehet erdőöri és vadöri vizsgát tenni.

Kérdés: Tejelzési vizsgát akarok tenni. Hat elemi iskolám van, elégséges-e ez és ha igen, hová forduljak? (I. O., Tenyő.) — **Felelet:** Kistejgyűjtő, főelőző tanfolyamokat a magyar királyi földmivélsügyi minisztérium Pesterzsébeten (Török Flóris-utca 15/a. szám alatt) lévő tejipari szakiskolában tart. A tanfolyamra való felvételt végett kérvényt a földmivélsügyi minisztériumhoz kell benyújtani. A tanfolyamokat a jelentkezők számához képest időközönként tartják.

Kérdés: 1. Még 1911 ében kézer koronát tettem a bankba. Követelhetem-e a fenti összeget valorizálva? 2. Kézínunkákkal akarok hászalni, kaphatok-e erre engedélyt? (Ny. I., Mezőkövesd.) — **Felelet:** 1. A bankba betett összeget — sajnos — nem követelheti vissza valorizálva, mivel a törvény a bankbetéteket kivette az ártértelek alól és így a betett összeg csak a papírtérteket képviseli, és pedig 16 fillér. 2. Forduljon a szolgabírói hivatalhoz.

Kérdés: Mi a mai értéke az 1913. évi hatszáz koronának? (16715. számú előfizető, Hosszúhetény.) — **Felelet:** Körülbelül hatszáz pengő, a vásárló értéke azonban a békebeli hatszáz koronának jóval több volt, a mai hatszáz pengőnél.

Kérdés: Fiam 14 éves, négy polgári osztályt végzett, gép-szerelő akar lenni. Hol van Budapesten olyan gyár vagy vállalat, ahol felveszik? (N. J., Szendehely.) — **Felelet:** Forduljon néhány nagyobb gépszerelő üzemhez és érdeklődjék ott, hogy van-e felvétel. Ilyen üzemek: Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyár, Budapest, X., Kőbányai-ut 27; Augsburg-Nürnbergi Gépgyár Rt., II., Margit-körút 81; Ney és Róna gépgyár, Budapest, X., Kápolna-tér; Láng L. gépgyár, V., Váci-ut 150—152; Latinák Jenő gépgyár, X., Monori-ut 2; Gosztonyi Motor- és Gépgyár Rt., V., Wahrman-utca 5; Haverland Antal gépgyár, VI., Nap-utca 22; Szántó és Beck gépgyár, X., Gyömri-ut 76.

Kérdés: 1. Ószeres akarok lenni s a holmikat árverésen szedem össze. Hol lehet a vásárolt ócskaságokat értékesíteni? 2. Krétagyártat állítottam föl, hol lehetne a krétát értékesíteni? 3. Hol lehet követ értékesíteni? 4. Miből csinálják a legfinomabb krétát? (T. J., Kisbodolya.) — **Felelet:** 1. Az ószeresek holmijukat a városok ócska piacain szokták értékesíteni. Budapesten, a Teleki-téren vagy a Haller-piacon. 2. A krétát egyes festék-kereskedők, továbbá papirkereskedők vásárolják, akik viszont iskoláknak adják tovább. 3. Ajánljuk, hogy hirdesse vagy pedig ajánlja fel valamelyik utépítési vállalatnak, vagy építési vállalkozónak. 4. Krétaköből iszapolás utján nyerik a finom krétát.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten az amerikai konzulátus? 2. Rothermere lordnak már egy hónappal ezelőt levelet küldtem és még mindig nem választott, mi az oka? (N. L., Tiszalök.) — **Felelet:** 1. V. kerület, Árpád-utca 16. szám. 2. Bizonyára a lord ur nagyfokú elfoglaltsága oka annak, hogy levelére nem választott. Egyébként is tudomásunk szerint naponként o'-'-n tömeg segélykérő levelet kap hazánkából, hogy külön magyar titkár dolgozza fel a leveleket.

Kérdés: Még a háboru alatt életbiztosítást kötöttem, amely jövő ében jár le. A biztosítás százezer koronáról szól. Menynyit fogok kapni? (16.234. számú előfizető.) — **Felelet:** A törvény értelmében a biztosító társaságok az életbiztosítást ötszázalékos alapon valorizálják. Ennek kifizetése 1935. évtől kezdődően történik.

Kérdés: Hol lakik Budapesten dr. L. J. orvos? (K. J., Hajduhadház.) — **Felelet:** VII., István-ut 18. szám alatt.

Kérdés: 1. Hol kaphatom meg Jókai Mór „Egy magyar nábob” című regényét? 2. Létezik-e még a „Vasárnapi könyv”? 3. Hol kaphatom meg Beniczky-Bajza Lenke műveit? (Hú előfizető, Tiszatarján.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban megkaphatja. Ára füzve 4 pengő, kötve 6 pengő. 2. Igen, kiadóhivatala: VIII., Muzem-körút 4. szám. 3. Kiadóhivatalunkban.

Kérdés: Ötvenszázalékos hadirokkant, ki hét napi elzárásal vol büntetve, kaphat-e dohánygyárisági engedélyt? (Egy előfizető.) — **Felelet:** A kérdés elbírálásánál tudunk kellene azt, hogy mi miatt ítelték el. Ha ugyanis személy vagy vagyon ellen követett el bűncselekményt, úgy nehezen hisszük, hogy a dohánygyárisági engedélyt megkapja. Általános szabály ugyanis, hogy erkölcsi bizonyítványt kell a kérelmezőnek a kérvényhez csatolnia, abban pedig a büntést feltüntették. Ha azonban csak kihágás miatt lett megbüntetve, úgy az engedély elnyerésének nem hisszük, hogy akadálya legyen.

Kérdés: A testvérünk vagyonát örököltük. A vagyon értéke 6240 pengő, mennyi kincstári illetéket kell fizetnünk? (Egy előfizető.) — **Felelet:** Az egész összeg után 5%-os örökösödési illetéket kell fizetni. Ha ingatlanok is vannak, úgy ezeknek teljes értéke után még másfél százalékos vagyonátruházási illetéket kell fizetni.

Minden községben,

MOZIT LÉTESITÜNK!

ahol megfelelő helyiség és villanyáram van.

KÖLTSÉGMENTESEN

bemutatjuk a vetítőgépet.

ENGEDÉLY NEM KELL

szakember sem szükséges. Éghetetlen film.

BIZTOS JÖVEDELEM!

Közliche sürgösen címét

PATHE BABY vezérképviselet

Budapest, VII., Akácia-utca 7.

A „Vasárnap”-ra való hivatkozás nagy kedvezményt jelent!

HÁROM URFI SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(15. közlemény.)

Titkon a nagyszony Károlynak minden lépését figyelte. S már-már azzal a gondolattal is megbarátkozott, hogy ez a szép eredmény azt a „kis tandíjat“ megérdemelte. Persze az a „kis tandíj“ a dombaljai birtok.

A nagyszony soha sem dicsekedett, hogy így, meg úgy rendszabályozta meg a fiát. És a Károly szorgalmát mindenki a legtermészetesebb kötelességnek tartotta.

De amint telt-múlt az idő, Dombalján gondolkodni kezdtek, hogy Károly tőlük miért maradt egyszerre úgy el? Talán restelkedik, hogy könnyelműsége a talpa alól kirántotta a földet?

Lecsuszott embernek érzi magát? S most fél a lenézéstől? Vagy éppen a mellőzéstől? És inkább elmarad a háztól egészen?

Az öregek ezt tartották a legtermészetesebbnek. Kláríka azonban tamáskodott.

— Valami más okának kell lenni! — hajtogatta magában.

Egyszer aztán úgy esett, hogy a városban egy heti vásár alkalmával véletlenül összetalálkoztak.

Károly holmi kerti veteményt vitt eladni. Kláríka pedig némi bevásárlás miatt ment be az édesapjával. Előbb azonban a piacot végigjárták. Károlyt Kláríka vette észre. Alkudozott egy kofával.

— Ni, ni, Károly!

— Az vagyok életnagyságban, — hagyta rá Károly.

— Miért tűnt úgy el Dombaljáról, mint a kámfor?

— Miért?

— Persze. Ezt akarom tudni!

— Kláríka, szokott maga olvasgatni a Bibliában?

— Mi köze a maga dolgának a Bibliához?

— Nem sok. De mégis szeretném, ha elolvasná a Jákob történetét, — évelődött tovább Károly.

— Ejnye, be messze kezd!

— Csak úgy jut eszembe, hogy Jákobnak is hét esztendeig kellett Lábánt szolgálni Rákhelért.

— Lábán a Rákhel apja volt.

— Igaz, de Jákob mégis csak szolga volt.

— S maga is szolga?

— De még milyen! Az édes anyám szolgálja vagyok. És a konvencióm legterhesebb része, hogy addig magára is hiába gondolok. No de két esztendőre szól a konvenció s ez letelik nemsokára és akkor...

— Akkor?

— Azt remélem, édes anyámmal megyek először Dombaljára.

Kláríka az ajkába harapott. Értette is, nem is. De neki ezuttal elég volt, hogy Károlyban nem csalódott.

Eközben Dombaljaj János ur is odaért. Karonfogta Károlyt és úgy sétáltak. Ezalatt Károly elmondotta őszintén, hogy azt a bolond esetet miképpen intézte el az anyjával.

S mikor azt is megmondotta, hogy ha ez a két esztendő jól telik el, János bácsi is többre fogja őt becsülni, Dombaljaj megölelte Károlyt.

— Te fiu, becsüld meg az édesanyádat. Ilyen okos asszonyt még egyet nem hordoz ez a földgolyóbis!

Károly és Kláríka még egy ideig beszélgettek. Az ilyen beszélgetésnek tárgya sohasem fontos. Nem is érdemes a feljegyzésre, de nekik jól esett, hogy ki-beszélhették magukat.

Károly az áruját eladta. Haza kellett menni. Még dél sem volt, már haza is ért. Ment egyenesen a nagyszonyhoz és beszámolt a pénzzel.

Minden nappal közeledett a két esztendő vége. Még csak pár hét és letelik a szolgálat.

Károly már az ujjain számolja a hátralevő napokat. Pedig ezt a két esztendőt nem számíthatja a kellemetlen emlékei közé.

Ezalatt megszokta a rendet és a munkát. De mindenkinek felett megismerte önmagát.

Bámulta édesanyját, hogy a kimondott szavát milyen következetesen megtartotta. Azt azonban észre sem vette, hogy ígérete megtartásában ő is éppen olyan kitartó volt.

Az évforduló éppen vasárnapra esett. Felöltötte ünneplő ruháját. Így ment fel a nagyszonyhoz.

— Jöttem jelenteni, hogy letelt a szolgálat. Ha édesanyám szükségesnek tartja, beleegyezem a meghosszabbításba is. De az eredeti egység szerint mégis megkérdem, ma gazdámval, vagy anyámmal állok-e szemben?

— Lássuk előbb a számadást!

Károly zsebéből kivette írásait és letette az asztalra.

— Itt van. Kaptam a két esztendő alatt kétezer-négyszáz pengőt. Ebből elköltöttem ruhára négyszáz pengőt és a kétezer pengő ime, a takarékbán van.

— Ez tehát a te kereseted. Becsületes munkával kerested. Őszintén megmondom, ennek jobban örvendek, mintha a régi viseleted mellett a dombaljai birtokod meg volna.

Károly lehajolt és forró csókot nyomott az édes anyja kezére.

— Számíthatok-e büneim bocsánatára? — kérdezte meghatottan Károly.

A nagyszony fiát megölelte, megcsókolta és alig hallhatóan suttogetta:

— Bár ne kellett volna ez az orvosság... De azt hiszem, hasznát veszed később is.

— S a szolgálat?

— Ispánt fogadok és te veszed át az én dolgomat. Sok volt egy asszonynak az a munka, ami a férfi erejét is próbára tette volna... Édes fiam, megnyerted a szabadságot. Csak arra kérlek, egy percre se feledd, becsületes ember előtt a szabadság nem jog, hanem jutalom. Jutalma a küzdelemnek. Te megküzdöttél érte s legyőzted önmagadat...

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

E E E cs E E m I
E E E E E

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvadászról.)

2. Névrejtvény.

Károly, Imre, Mátyás, Lajos, Ottó, Sándor, Cecília.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte ifj. Balázs Elek Harsányból.)

3. Pontrejtvény.

. e . z . é . k . k . l . t . o . o . s . á . f . l . t .

(Beküldte Szeibel János Vállajból.)

4. Szórejtvény.

tűz Ő rézgálic víz

(Beküldte Tóth István Bodvarákóról.)

5. Pontrejtvény.

. a . s . n . á . j . o . á . b . r . z

(Beküldte Őri Sándor Csániáról.)

6. Szórejtvény.

Г У А я р р у м о з и з ъ
T T T T Á nagy magyar író
(ch-s)

(Beküldte Paukovits Emília Jákról.)

7. Szórejtvény.

kerek nem áll bizakodások
(- re)

(Beküldte Simon Sándor Vindonyaszöllősről.)

8. Szórejtvény.

rossz az ilyen talaj szín Visegrád
(i = é)

(Beküldte Karner József Akáról.)

9. Pontrejtvény.

T . g . l . á . T . i . n . n . b . o . c . a

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

10. Szórejtvény.

poszt falusi tanító

(Beküldte Kovács József Délégházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 13-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 7-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Rablóbanda.** 2. Szórejtvény: **Szaplakás.** 3. Névrejtvény: **Hanyadi János.** 4. Szórejtvény: **Szeretem a rejtvényt.** 5. Szórejtvény: **Rendbontó.** 6. Szórejtvény: **Pillangó kisasszony.** 7. Szórejtvény: **Háromszék vármegye.** 8. Szórejtvény: **Tételszám.** 9. Szórejtvény: **Háztűznézők.** 10. Szórejtvény: **Pálmafa.**

Helyesen megfejtették: Lipész György, Békefi László, Niklai István, Gáchal Annuska, Lázár Juliska, Lázár Katóka, ifj. Szántó István, Molnár Sándor, Szabó Benjamin, Sármezey Endréné, ifj. Szegő Lajos, Nagy M. János, Bokányi József, Nemzeti Olvasókör Karcaig, Csóbor Jenő, Kovács Lajos, Körös Vince, Szabó Aranka, Tóth Béla, Nagy Juliska, Balázs Dénes, Benedek Jóska, Kocsis Antal, Kovács Ferenc, Boda István, András Ilona, Ördög János, Péter Annus, Egresi András, Szalács András, Kis Jenőné, Gulyás László, Timár Imre, Bátor Mihály, Balázs István, Német Pál, Mohos István, Sipos Lajos, Kovács Róza, Lap Lajos, Balogh József, Dombi Péter és Szabó Béla.

Jutalomkönyvet nyertek: **Bokányi József (Szatta), ifj. Szegő Lajos (Hejőpapi), Szabó Benjamin (Hosszapályi), Lázár Katóka (Marietta, u. p. Homokszentgyörgy), ifj. Szántó István (Tápiószecske)**

A 8-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Kovács Lajos egy feles konyhakertészt (Balatonendréd, Somogy vm.), — **Deés Kálmán** vendéglős egy nős fejtőt, (Vác, Király-u. 1.), — **Thomka Elemér** gyümölcs-konyhakertészt. (Nyírtass, Szabolcs vm.), — **Szemő Ernő gazdasága** két béres családot 2—3 felnőtt családtaggal, tehenes és kocsisnak. (Leányvár, Esztergom vm.), — **Karvázy János** egy kertészt. (Kelebia, Pest vm.), — **Piróth B. Zsigmond** egy évi bérest, (Majosháza, u. p. Szigetcegi), — **Mesterberekai uradalom** 5—6 béres családot családonként 2—3 munkabíró taggal, (Felsőgalla, Komárom vm.), — **Csomay Károly** (Epöl, 143. sz. u. p. Bajna, Esztergom vm.) dinnyetermeléshez értő embert, — **Dr. Ermayer Vilmos** főerdész (Vértes, Tolna, u. p. Tardos, Komárom vm., vasútállomás Tatatóváros keresztes családot egy fiatal, nőtlen minden gazdasági cselédet, Fizetése évi 200 pengő, lakás, ételmezés, mosás, varrás, — **Frenyó János** (Cserhátaláp, u. p. Magyarnándor, Nógrád vm.) egy család dohányos kertészt keres azonnalra 5—10 hold dohány megművelésére feles haszonért. Jelentkezés fenti címen írásban, — **Faith István** (Dunaharaszti, Kossuth Lajos-u. 20. sz.) 160 drb. gyümölcsfa tavaszi munkájához keres azonnalra egy vizsgázott faápolót, megegyezés szerinti fizetésért. Ajánlatokat írásban fenti címre, — **Ifj. Krén István** (Budapest, I., Diána-u. 7., Svábhegy) tehénest keres hosszú bizonyítvánnyal, ki igazolja, hogy mint fejős tehénestben gyakorlata van. Apa 17—18 éves fiával előnyben, fizetésük másfél konvenció, vagy magányosnak havi 60 pengő és ételmezés, — **Rákospidéki Szent Imre-kórház** igazgatósága keres azonnali belépésre egy gyakorlattal bíró, jó bizonyítványu tehénest és egy gazdasági mindenest. Mindkettő nőtlen legyen bentkosztra. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: **Sashalom**, a kórház igazgatójánál. — **Bayer Károly** polgári iskolai tanár, Érd, Fejér vm. keres azonnalra egy nőtlen bentkosztes gazdasági cselédet. Fizetés megegyezés szerint.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

(Fővárosi árak március hó 2-án.)

KÉSZÁRUPICAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavideki 77 kg-os 14.70—14.80, 78-as 14.85—14.90, 79-es 15.00—15.30, 80-as 15.10—15.45, felsőtiszai, jászgáti, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 14.55—14.65, 78-as 14.70—14.80, 79-es 14.85—15.00, 80-as 14.95—15.05 pengő, — **Rozs**, pestvidéki 10.95—11.05, egyéb 10.95—11.05, — **Árpa** tak., elsőrendű 16.00—16.50, másodrendű 15.50—16.00, sörárpa, felv. 19.00—22.50, egyéb 17.00

—19.00. — *Zab*, elsőrendű 19.20—19.50, másodrendű 18.80—19.10. — *Tengeri*, tisztai 14.20—14.40, egyéb 13.00—13.15. — *Korpa* 12.00—12.25 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termé-nyekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 14.94—14.95, májusra 15.24—14.25. — *Rozs* márciusra 11.44—11.46, májusra 11.56—11.58. — *Tengeri* májusra 12.68—12.70, júliusra 13.00—13.01 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Az idény teljesen kibontakozott, az egész vonalon élénkség uralkodik. Löheremag iránt továbbra is jó érdeklődés mutatkozik, a rendelők nyomatékosan a hazai termést hangsúlyozták; ára némileg csökkent. Lucernamagok az elmúlt héten is jó kereslet volt, ára változatlan. Fehérheremag jó ár mellett könnyen elhelyezhető, de csakis svédheremag, elsőrendű minőségeket keresnek. Nagyobb tételekben vásároltak tavaszi búkkönyvet, melynek ára a múlt heti szintje áll. Baltacimmag szintén keresett. Takarmányrépamagra rendelések szép számmal, nagy mennyiségekre érkeznek, de csak minden tekintetben megbízható áru keresnek. *Borsófélek*, szudánfűmag, vetőtengeri, lenmag, kendermag keresettek. — A budapesti ár-és értéktársa hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúrt, budapesti paritásában: káposztarepce 26—27, köles 14—16, lucerna 155—170, löhere 160—170, tavaszi búkkönyv 19—21, lenmag, elsőrendű 35—36, lenmag másodrendű 31—32, napraforgó 14.50—19, muhar 13—14, csilzalfürt fehér lapos 14.50—15.50, Viktória borsó 14—18, zöldborsó 13—16 pengő.

Liszt: A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tészta-lyiszt 36—40, nullás 36—40, kettős főzöliszt 32—38, négyes kenyér-lyiszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.25, széna harmad- rendű csomagolásra 5.50—7, muharszéna 8.50—9.25, zabosbúkkönyv- széna 8.50, alomszalma, másodrendű 3—3.50 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrok. Elsőrendű belföldi jármosókrok (tarka) 0.92—0.94, elsőrendű belföldi jármosókrok (fehér) 0.90—0.92, 1½—2 éves úszók 0.90—0.92, 1½—2 éves tinók 0.92—0.94, fiatal, friss fejős tehén 1.15—1.25 pengő kilogrammonként élsúlyban.

Gyapju. A magyar piacon körülbelül 25.000 kilogramm közép- minőségű fésűgyapju kelt el Budapesten 0.95—1.05 pengős áron.

Nyersbőr. Marhabőr (minden sulyban) magyar 0.90, tarka 1.—, borjubőr (hosszu lábbal) 1.60 (7 kilón felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr 1 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű 108—112, közép 112—116, nehéz 116—118 fillér kilogrammonként élsúlyban.

Lóvásár. Csikó 65—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 380—525, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 240—450, számár 35—40, alárendelt minőségű lovak 60—230, vágólovak 37—120 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőség 84—95, közép 74—82, bika legjobb 88—90, gyenge 72—83, tehén legjobb 80—86, közép 66—78, gyenge 54—64 fillér kilogrammonként élsúlyban.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.32—1.44, másodrendű 1.10—1.30, élő bárány 0.70 pengő kilogrammonként élsúlyban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbátiszin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 180—320, fartó, hátzin 280—320, csontos oldalas 140—280, tarja, szegye 120—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 180—240, gerince, lapocka 120—160, pörköltnek való 100—140, bárányhús hátulja 200—220, eleje 140—200 fillér kilogrammonként. — *Sertésbőr:* Friss karaj 240—280, friss comb, tarja, lapocka 180—220, friss oldalas 160—200, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—320, vidéki 300—360, olvasztani való szalonna 136—148, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 160—200, hárj 150—160, zsiros tepertő 160—200, helybeli sertés- zsír 152—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 250—400, csirke, 180—340, káppan 460—500 fillér darabonként. — *Leült állatok:* Tyuk 180—220, csirke 220—340, káppan 250—320, hizott ruca 220—250, lud hizott 220—250, pulyka hizott 180—260, sovány 160—180, ludmáj 500—1000, ludzsír és hárj 200—230 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—12 főzöttojás 9—11 fillér darabonként.

Vad: A nyílt piacokon: Nyul borbén darabonként 300—400, kifejtve, bór nélkül 110—120, fácán darabja 250—350, fogoly darabja 180, fenyves madár 80—100, szarvascomb 250—300, gerince 300—600, lapocka 150—200, egyéb 80—100, őzgerinc 600, comb 300, egyéb 100—200, vaddisznógerinc 250, comb 250 fillér kilogrammonként.

Hal-Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 350—500, csuka 240—400, ponty 200—260 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 26—32, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10 dkg-os csomagolásban 380—460, főzötvaj 300—360, szedett vidéki vaj 320—360, tehénturó 70—100, sovány tehénturó 40—60, juhturó 220—260, keverturó 180—200, hazai ementáli sajt 320—480, hazai trappista 240—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzések és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 36—60, hántolt felesborsó 48—80, fehér aprószemű bab 36—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpkakása 80—120, durva 56—80, tojásos- tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 12—26, petre- zselyen kilogrammja 28—40, zeller ujdonság, zöldjével darabja 4—12, zeller kilogrammja 14—26, kalarábé zöldjével darabja 20—30, kevert zöldség 26—34, vöröshagyma zöldjével csomója 4—6, makói vörös- hagyma kilogrammja 10—12, közönséges vöröshagyma 8—10, fok- hagyma kilogrammja 80—120, cékla 16—32, fejessaláta 10—20, hazai fejeskáposzta, nyári ujdonság 24—36, savanyított káposzta 32—36, kel- káposzta 30—70, vöröskáposzta 24—50, karfiol 60—90, torma 50—120, őzsi rózsaburgonya 14—18, nyári rózsaburgonya 20—24, Ella 12—14, kifli 16—24, kelbimbó 180—320, tömör csiperkegomba 200—360, szárít- tott gomba 600—1500, fekete retek kilogrammja 16—30, hónapos retek csomója 20—40, ecetes ugorka 120—140, vizes 90—100, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—140, sókta 200—320, tisztított paraj 120—180, gyökeres 80—120, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes falma 90—180, közönséges 60—120, rétesalma 70—100, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—360, fejte eltett csemeszőlő 120—280, keménybőjű dió 90—140, dióbél 320—500, héjazott mandula 320—660 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes- paprika 360—440, féledés, gulyás 320—360, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 120—140, kék mák 100—120, pergetett méz 140—160, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként Szegeden: Édesnemes paprika 1.80—2.40, féledés paprika 1.30—1.50, rózsapaprika 0.90—1.10, másod- rendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, csöves paprika füzérenként 2.50—4 P. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.70—1.90, rózsapaprika 1.20—1.40, másodrendű paprika 0.60—0.70, har- madrendű paprika 0.18—0.20, füzéres csöves paprika 0.60—0.70 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten is lanya volt. Homoki vidéken kisgazdáknál hektoliterfokontként 1 pengő körül mozgott a bor ára, fejte. Uradalmi tételekben a kínálat továbbra is erős és az árak hektoliterfokontként 1.20—1.60 pengő között változnak, fejte, ab vasutállomás.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. február 24-én tartott végrehajtóbizottsági gyűlésén az összes szeszakóriák- nak változatlan jegyzését határozta el. — *Borpiac:* Állomáson minő- ség szerint 3.30—3.50 pengőig kelt el, 10.000 literfokontként + 2% forgalmi adó.

Fapiac. Fenyőfában csendes a forgalom, a lombfapiac teljesen füzletlen, míg tűzfában kisebb üzletkötelek napirenden vannak. Belföldi búkkhasáb budapesti paritásában 320—330 pengő, tölgy- és cserhasáb 260—270 pengő 10.000 kg-ként, import búkkhasáb nagyobb tételek vételénél 340 pengő, az 58 pengő vámmal együtt.

Idegen pénzek vételi és eladási ára március hó 2-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.80 (27.85); dollár 5.72 (5.74); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 110 (111) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* Csehkorona 16.89 (17.01); szerb dinár 10.01 (10.00); francia frank 22.40 (22.70); lengyel zloty 63.90 (64.30); oláh lei 3.39 (3.42); olasz lira 29.85 (30.15); osztrák schilling 80.35 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 22.90 (23.10); forintos 0.54 (0.56); egykoronás 0.19 (0.21); ötkoronás 1.17 (1.19) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPIKADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárok 180 P-től havi 16 P részletre. Kerék- nár-alkatrészeket nagyban árban: Kélső gumí... 5.40 belső... 1.80
LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnyakkereskedők
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 100 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bór- és neml betegéneket rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. EM. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtsünk előfizetőket
VASÁRNAP
számára!